CTAINCABIBONE CAOBO

виходить тричі в тиждень

Pik II.

Станиславів, неділя 5 квітня 1942.

Ч. 39 (80).

XPICTOC BOCKPEC!

Радісний голос дзвонів звіщає веселу вістку: "Христос воскрес"! Даремний труд ворогів. Вони бажали вбити Правй згасити Світло, що € Джерелом життя. Христос воскрес! Це силою Руки своєї й Мудрістю своєю Він те вчинив. Радуйся, небо, й ти, земле; гомоніть радісно, ви гори, з гаями й борами своїми; відкупив бо Господь людей своїх і прославився в свойому народі. Він вязням сказав: Виходьте на волю! і визволив тих, що сиділи в темряві й поневолені конали у смертній тіні. Веселіться, небеса, й радуйтеся з Ним ті, що терпіли. Співайте тепер Господеві пісню нову й відпавайте Йому хвалу в усій Україні. Він відкинув був на час люд наш за те, що він багато переймав від східніх народів (Ісая 2,5) повірив був у ложні сбітниці безбожників. Він гнівався за те і допустив, щоб житниця землі перемінилася в пустиню. Та тепер Він прихилив Лице своє до нас і кріпка Десниця Иого підняла нас, щоб ожили мерці й трупи щоб повстали. В виді бурі й страшного вихору прийшов до нас, змести ворогів народу та щоб приве нути волю поневолении К аїні. Він розторощив важке ярмо, що її досі пригнітало. Бо мов та вагітна, як прийде час їй родити, мучиться і кричить у болях, оттак і ми мучились і кричали, та ніхто не чув нашого болю й на зойк народу всі були байдужі. Аж Господь вислухав нас і зіслав нам спасення. Лицарів із Заходу, покликав до нас, що серед грізного грому гармат повернули в нівець задуми гнобителів, а їхні заборола перемінили в купу звалищ. Бо Він пересуває гряниці народів і для понижених Иого милосердя. Загорівся гнів Його на безбожних і досада Иого на вс х. що кривдили безборонних. Він передав їх у руки новітнього Кира, вибранця свого, що має завести лад у світі й привернути на землі справедливість,

Час боротьби незабаром скінчиться, а побідить той, що на Бога вповає. Той, що вірить, не боїться, з нього сила

відновляється. Він підніме крила й полетить як орел, побіжить стрілою вперід і не втомиться. Тому пробудись, вставай, Народе! Підкріпляй энесилені руки, долавай відваги хитливим колінам. А млавим на душі скажи: "Будьте мужні й не бійтеся, бо Господь є з вами"! Бог поможе нам обновити Країну, возвеселиться пустиня й суха земля наводниться та вкристься квіттям. Тод вбогі будуть насичені, а злиденні будуть рад сно по трудах відпочивати.

тоді промовить народ: "Славлю Тебе, Господи. Ти гнівався слушно на нас, але тепер помилував єси нас і полюбив нас надмірно. Ми забували про Тебе нераз, та Ти про нас не забував ніколи". І скажуть люди: "Славимо Тебе, Господи, за все, що Ти вчинив із нами. Ми забували про заповіді Твої

й нічого майже не чинили для своєї Країни. Ми сіяли вітер і збирали тучу, а Ти відвернув її грозу від нас, прогнав ворогів наших від нас і вони вже не повернуться ніколи. Ти перемінив знову пусту країну в квітучий город, а народ наш є в великій пошані. Мерців наших Ти оживив єси й розбитому народові привернув Ти єдність. Приступіть, всі народи світу, і подивляйте діла Божі в нас та прославляйте разом із нами Його милосердя. Він, що з мертвих воскрес, вивів із гробу і нас та вчинив нас могучим народом. Тому нехай буде Иому повсякчасна честь і слава від нас та нехай Він безупинно царює, над нами"!

Радісний голос дзвонів голосить світу: "Христос воскрес". Воскресне в славі й вільна Україна! «проф Ізпдор Луб ЧСВВ

CBRTOTO OTUR HAWOTO IBANA,

Архіспискова Асстантиновольського. Золотоустого НАВЧАЛЬНЕ СЛОВО

в святий і світоносний день преславного й спасенного Воскресени. Христа Бога нашого.

Хто побожний і боголюбний. — нехай втішиться з цього величного й світлого свята! Хто розумний слуга — нехай радісно ввійде до радости Господа свого! Хто в пості потрудивсь, нехай візьме тепер нагороду.

Хто працював був від сьомої зранку, нехай справедливу заплату одержить сьогодні! Хто по девятій годині прийшов, — хай свя кує з подякою!

Хто прибув по дванадцятій, нехай не боїться, — бо н якої втрати не матиме він. Хто ж спізнився й на третю — приступай без боязні й без страху.

И хто прибув аж о пятій з полудня — нехай не лянається спізнення, бо милосерпний Владика, — Він приймає останнього так, як і першого, Він заспокоює того, хто о пятій з полудня прийшов, як ніби такого, що робить від сьомої зранку.

І останнього милує Він, і догоджує першому; і тому подає, і цьому Він дарує.

І діла Він приймає, і задум вітає, І дію шанує, і намір Він хвалить. От тому в равість Господа на-

От тому в радість Господа нашого всі ув'йдіть: і перші, і другі заплату візьміть!

Багаті й убогі— один з одним втішайтесь!

Витривалі й ліниві — вшануйте цей день!

Хто постив і хто не постив — веселіться сьогодні!

Стіл заставлений—розкопуйте усі! Телець відгодований, — хай не вийде голодним ніхто! Усі споживайте із бенкету віри, всі сприйміть із багатства добротливости!

Нехай через убогість ніхто не ридає. — 60 спільнеє Царство настало!

Хай ніхто з-за гріхів не впалає у смуток,— бо прощення з гробу засяло!

Хай нікто не лякається смерти, бо нас визнолила Спасова смерть; знищив її Той, кого держала вона.

Пекло полонив, Хто до пекла зійшов. Засмутив Він того, хто спробував тіла Його,

бував тіла Його, І віщуючи це, Ісая голосно кли-

кав: "Пекло — казав — засмутилося, стрінувши долі Тебе". Засмутилось, бо знищене. Засмути ось, бо зневажене. Засмутилось, бо смерть йому заподіяно. Засмутилось, бо збурене. Засмутилось, бо звязане. Взяло тіло, а на Бога натрапило. Взяло землю, — а стріло небо. Взяло, кого бачило, — і впало в те, чого не добачило...

Де, смерте, жало тво€? Де, аде, твоя перемога? Христос Воскрес—
і ти повалився! Христос Воскрес—
і попалали демони! Христос Воскрес—
— і радіють Ангеля! Христос Воскрес
— і радіють Ангеля! Христос Воскрес Скрес— і життя живе!

Христос Воскрес — і в гробі ніодного мерця: бо повсталий із мертвих Христос для спочилих став первістком.

Йому слава і влада на вічні віки!

У перший Великдень на волі...

Давонять давони великодні по всій широкій українській землі радощами без міри.

Гей, слухайте, хто має вуха!..

Слухайте цей спижевий згук. Слухайте мелодно рэзгульних, схвильованих тонів у безмежних просторах етеру.

Всі давони по всіх церквах Украіни вперше оце після чвертьстоліття згілно і спільно і разом дазонять усім людям української раси велику, бадьору вістку:

Хлистос воскрес!

Хлилюється в серці своїм кожен, старий і молодий, бо дожив оце Великодня на золі, коли може слукати розкішної мелодії воскресних давонів, коли вільно йому піти в церкву і гарячими слізьми перед престолом Усевншнього вголос заридати й упасти ниць поклоном до долівки й цілувати ці святі місця, рідні, близькі, бо стоптані, входжені батьками, дідами, а може й прадідами, які давно не живуть, але яким ніхто з душі не виривав Бога, не виривав силоміццю віри, не виривав надії в краще життя. м певне ніхто так загально, так основно, так до тла не забираз рідного Луха Нації, не відбирав звичаїв, ані традиції, не ліз так із заялозеними чобітьми просто, нахабно, притьмом у душу, як це творили повне, жахливе чвертьстоліття новочасні "мудреці зі сходу".

Дзвонять дзвони великодні, зву-

ки ронять...

І нема людини, як широка й далека земля українська, де тільки живе душа українця, чи українки, немає нікого, хто не заплакав би в цю мить...

Адже немає родини, де не бракло когось із рідних, найрідніших, де не бракло батька, матері, сестри, брага, дружини, сина, дочки, ближчого й дальшого свояка, щирого приятеля.

Дзвони дзвонять, велиходні дзвони!...

І раптом промінь сонящного сяйва цілющим ліком, бальзамом спадає нам у душу, випиває г.ркі сльози пекучого, важкого жалю за покатованими, помордованими, помученими в енкаведівських застінках, льохах, у сибірських тайгах, у казахстанських пустинях.

Давонять давони, але оце вже на підйом духа, на підняття голови вгору.

Так, ми перебули стращие горе, де не ріки, а — море сліз і крови пролилось, але ми щасливі, що, одні з нечисленних, усе ж таки дожили цієї радісної хвилини, коли можемо почути ці розкішні українські давони, над які кращих у світі немає, ці рідні тони, ці звуки рідної мелодії, най спів українського чорновему, звільненого від страшної, джінгісханської незолі.

1 давонять радісно дзвони. Співають дзвони українські воскресну хваду Господеві за звільнення з новотатарської неволі.

Давони давонять...

Lock.

Чи чусте воскросний давін Софії, давін Софійського собору?

Ци чусте давін Печерської Лаври? А чи чусте давін на сполох із Канева, з Суботова? Вслухайтесь, - почусте.

А ось гуде дзвін на всю Україну з Св. Юра.

І слухайте придавлених, наче з-під землі, галицько-крилоських дзвонів і ще глухіших хустських, чернівських дзвонів, що в серцях не знають кордонів і сполучаються ритмом, тоном із радісним, воскресним дзвонінням усієї широкої землі української, сповненої великоднім духом, духом бажання всенаціонального відродження, незломним прямуванням незнищеного Духа Нації, нескованого, вільного духа неприборканої, могутньої, мов чорнозем, і вічної, як високі, зелені верхи Чэрногори й Карпат, української Нації.

Дзвонять дзвони...

І на спільну богослужбу під звук воскресного дзвона Софії виходять вождівські духи Володимира Великого, Ярослава Мудрого, короля Данила, Ярослава Осмомисла, Великого Гетьмана Богдана, Мазепи, Шевченка.

Дзвонять дзвони Софії.

х поважні, врочисті, святкові тони повільним ритмом розходяться по всій широкій Україні та мелодією не то надії, а мелодією сильної, незлачної віри в перемогу воскресного духа будять увесь великий український народ.

Бо дух народу, дух Української Нації — сильний, могутній, вічний, як його Вічне Місто: Київ.

Коли ж один буде, один і розумний провід і стихійною вірою в перемогу слушної української справи пройнята маса-моноліт, тоді можна бути певним належного становища в новій Европі, тій, яка гряде. Тоді зграйним, одноголосим, могутнім, велетенським акордом щастя й безмежної дяки Всевишньому підніметься з дна душі 45-ти міліонів українців у день того справжнього, найбільшого українського Великодня перший за цілі сторіччя величний спів:

Христос воскрес!

Опож нехай із нинішнім днем, із нинішнім радісним днем Великодня зникнуть у всіх українських серцях кордони духа, нехай щезнуть у всіх українських серцях усі познаки рабства й неволі та нехай тільки в кожного буле жива, підтримана поголовною національною свідомістю, найкращими прикметами хараштеру й загальною громадянською працею, незламна, активна віра в залізну послідовність історичної справедливости й у молоду, свіжу, героїчну силу українського народу!

Нехай же настане єдність і всеобіймаюча, братня любов на широких, розкішних просторах української чорноземлі — згідно з духом Української Раси, згідно з духом модерної, відродженої Української Нації!

Христос воскрес!

ЧИТАЧАМ і ПРИХИЛЬНИКАМ ВІБЛЮТЕКИ ім. Т. ШЕВЧЕНКА в Станиславові, вул. Герінга ч. 1.

базусания Веселих Великодніх Саят складають —

> Дирекція й урядовці Вібліотеки

ДМИТРО ДЕМЯНЧУК.

"Не ску€ душі живої"

Дуже багато говорять і пишуть про перевиховання громадянства, про реформи у збірному житті національної спільноти, про новий лад в Европі, а то й у всьому світі.

Для проведення в життя цих інновацій, тобто новостей, потрібно викликати в першу чергу відповідні настрої серед громадянства, а в дальшому доказати поодиноким людям закономірність розвитку суспільних устроїв, які родяться, ростуть і гинуть.

Треба тямити, що всі реформи, вся реорганізація суспільного життя, що прозодиться шляхом еволюції, чи революції, починається в мізках поодиноких людей, там кристалізуються ідеї, пляни й методи, виробляється відповідна ідеольогія, якою переймаються поодинокі люди, що стають жерцями нового світогляду, стають елітою соціяльного чи національного руху й ведуть маси до означеної мети.

Масі потрібна віра, яку викликається відповідною пропагандою, зате провідній верстві потрібне пізнання та переконання в доцільності нового ладу.

Зміряючи до інновацій, не треба забувати, що не можна по своїй волі міняти звичаї, обичаї, здавлювати насильно релігійні переконання й політичний світогляд, збезчещувати національні традиції та національні почування, а треба будувати новий лад, виходячи з такого стану, в якому живе дана людська спільнота. В похід до майбутнього треба організувати людей такими, якими вони 6, з їх добрими й лихими навиками, а в періоді організації перевиховутати їх до потреб нового руху. Людський матеріял має всі прикмети доброго матеріялу, здатного сприймати нові ідеї, за їх реалізацію боротись, а в потребі й гинути. Про одне не повинні забувати творці нових суспільних рухів, що їм не вільно робити таких потягнень, які противилися б основним законам природи, нехтували природничі науки та не мали зрозуміння для психольогії поодиноких людей і маси. В природі є нескінченна кількість матерії, форм, красок і звуків, комбінацій і можливостей, яких не збагла ще людська думка й не примусила служити чоловікові. Поступ, культура є продукти людського духа й праці, які повстали з елементів природи, але суті природи не змійили, тільки перетворили в іншу форму, бо ніщо не гине безслідно. І тому всякі теоретичні міркування повинні зміряти до задоволення потреб чоловіка, а не до доктринерства. Винахідлив сть і здобувчість має ще багато таємниць природи до розшифрування та до того, щоб приневолити їх задовільняти потреби чоловіка. Та природа жорстока, не дає легко вирзати собі своїх таємниць. Вона зберігає їх і регулює всякі викривлення, яких допускається людська рука.

Оці основні закони природи не дали загинути різним поневоленим народам, що їх пануючі народи хотіли всякими засобами змести з лиця землі. Насильство над природним законом, законом росту, не може увінчатись успіхом. Ріст можна викривити, припинити, але не застановити. Як довго земля в русі, так довго ріст є основним елєментом життя і його не можна здавити, як у рослиннім, так і звірьчім житті, як у житті людства, так і в житті нації, В цьому власне суть існування украінської нації, що її хотіли стерти з лиця землі, так Москозія, як і

Польща. Український нарід позбавлено провідної верстви, зіпхано й .го до стану худоби законодавством воневолюючих його держав, а про те українська нація - жила в сімях хліборобів, у курних хатах і в степових просторах. Вона не тільки жива, вона проявляла здобувчість, плугом хлібороба поширювала життевий простір на схід, дійшовши поза Дін до Каспію. Вона дала зачаток української кольонізації в Сибірі, в заморських країнах Канади та Бразилії. Якщо ще досі ці кольонії не дали материкові відповідних користей, то це не пересуджує справи, що вони у відповідну пору відіграють поважну ролю в розбудові життєвих просторів української нації.

Національне питання, це саме питання життя, росту, воно в основі кероване інстинктом самозбереження роду. Розвязка його, це похід людства вперед, здавлювання його, це насильство над законом природи, яка — скоріше, чи пізніше — розправиться з усіми запорами.

Нація, це тривка суспільна організація, без огляду на простори її розміщення, це не тільки живучі учасники росту або падіння спільноти в теперішності, але також, це мертві й ненароджені, сполучені кровю, змаганнями в минулому, прямуванням у теперішності для придбання добробуту майбутнім поколінням. Це сукупна цілість відмінної спільноти, що жила від непамятних часів, живе тепер і житиме в нескінченість. Нація жила на поверхні історії в самостійних державах, вона жила й живе в підземеллях держав пануючих націй. Національне питання стрясає спокоєм Европи від соток літ. Воно час від часу вибухає великою пожежею, то знову притушується й жевріє в душах поневолених народів, вижидаючи нагоди, щоб вибухнути воєнним пожарищем. Навіть там, де здавалося, що якась нація вже погибла, стопилася з держазною нацією, то це тільки позірно. Вона живе повільним темпом у підсвідомості мас поневоленого народу і жде свого воскресіння, свого виявлення. В пригожих моментах із підсвідомости виростає почуття приналежности до . даної спільноти, кристалізується свідомість відрубности від пануючої нації, - поневолена нація - очишується від наростів чужого елементу, а після вижиття племінних, національних особливостей стає почуття органічної цілости, відрубної від окружаючих чужонаціональних спільнот. Для такого процесу треба вточнити ці відрубности. виказати особливі відмінні прикмети даної нації, вказати її завдання в теперішньому та намітити змагання на майбутне. Для цього з'являється в поневоленій нації духовий провідник, що стає будителем її.

Змаганням кожної нації є забезпечити прожиток своїй спільноті. Одиноко національна держава може найкраще це зробити. Вспа забезпечує нації прожиток, дає моральну й матеріяльну допомогу в розбудові культури та цивілізації, сприяючи розвиткові, творить добробут прийдешнім поколінням. Та держава не повставала у висліді мирного господарювания племени, чи раси, не на культурних чи цивілізаційних досягненнях, вона родилася з інстинкту збереження роду, який штовхав людські збірноти до кровожадних воєн, у висліді яких повставали держави. "Простір життя", цей новомодний вислів, нічого

джує старе, як світ, поняття, що життя, це — боротьба за існування, яка облагороднює всі методи, хотяй би вони не -знать, які були дикі та жерстокі. Для цієї боротьби, що важить про життя або смерть, підробляється відповідну ідеольогію і герої не гинуть за матеріяльні інтереси, але за ідеї, за волю, за панування. Не маловажною справою в перемогти, або програти: перемога означає волю, панування, а програна неволю. Нема гіршої ганьби для нації, як неволя, і тому за винищення противника побідницька нація винагороджує своїх героїв. Дуче Мусоліні каже: "Кожна людина мусить консервувати в собі деяку порщію варварства та залишитися твердою. Не треба боятися холоду, голоду й боротьби. Легке життя провадить до упадку. Народ, що думає передовсім про вигоди, не є міцний. Він мусить жити твердим життям, бути твердим щодо себе, щоб мати право бути твердим супроти інших."

Ми є свідками небувалих змагань за встановления нового ладу в світі. Тотальна війна заторкнула все населения воюючих держав. Пропаганда вжив в всіх гасобів, щоб викликати такий психольогічний стан у своїй армії та населення, який без сумніву приймав би твердження, що його нація сповняє післанництво в творенні нового ладу й тому перемога є запевнена. Це витворює ваність мрій і бажань, приневолює спільноту до всіх потрібних жерта, а рівночасно викликує- непоборну ненависть до противника. 1 чим більше нація зцементована, то тим краще проходить у неї еся робота по організації у звязку з війною та й сама війна ведеться успішно.

Суспільні та національні рухи звичайно родилися напередодні великих воєнних катаклізмів, а висліди волиних завірюх приносили висвободжения, визволения поневоленим народам, які зуміли виявити відповідну кількість доказів, що свідчили про їхню здатність до самостійного державного життя. Неікакше буде й у вксліді цієї війни за новий дад у світі. Тому ми мусимо засвідчити своїми вчинками нашу господарську й політичну востиглість до самовстановляєвання

B. Exemo-stá.

Воскресні дзвони

Бім... баум... Бім., баум...

Бім... баум...

гудів великодній дзвін на високій нерковній вежі.

> Дзелень... дзелень... Дзелень... дзелень... Дзелень... дзелень...

тонкими голосами повторяли менші та, зливаючись разом із собою, викликали хвилю врочистої мелодії... Вона котилась повагом крізь весняне та все ще холодие повітря, разу-раз ударяна об стин високих міських камяниць, зраненою птацкою би: аль об вікна, заслонені чепурними фіренками, стукала об двері низьких міщанських домів, заглядзла ген-ген у сутерени, летіла ластівкого понад нашими селами, а відтак жайворонком звисаючи в кожній хати і, чи то вбогій, чи багатій, весело співала:

> Христос воскрес... Христос воскрес... Христос воскрес...

He signifu?... He signifu?... wikaso витали перші промені сходичого

нового не каже, він тільки підтвер- свого життя. Гще треба робити кожночасно кожному українцеві зосібна і всім разем на кожному крощі та в кожному ділі. Величаві будівлі складаються я різних дрібних частин будівельного матєр ялу й мурашиної праці чоловіка, який витворюваз матеріяли, потрібні для будівлі, як також складав ці матеріяли в самій будівлі. Національна лержава, не — величава суспільна будівля, що завершує організацію мації. II треба здобути жертвою міліонів і щоденною працею міліонів її розбудовувати. Державний організм, як кожний інший організм, живе, розвивається, росте, а якщо не здатний рости, то відумирає й гине.

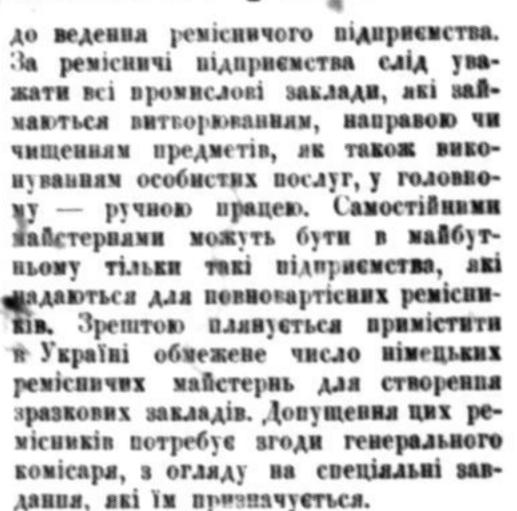
> Про це нам треба тямити саме тепер, коли всі наші надії, та мрії спрямовані в одному "добути, або дома не бути" у відношенні до нашої національної держави. Маємо сумні історичні факти. Українська держава ненадійно виростала й ненадійно пропадала. Тут діяли правда, зовнішні чинники, але в тому не мала вина й наша. Національна свідомість, а тим більше політична, не надто глибоко були екорінсні в організмі нації. Потреби існування власної держави не відчула українська суспільність, що в той час була розпероцена й не творила національного моноліту.

(ти) — В ході приймания заходів дла заведения нового ладу в господарському житті в Україні, видав Райсхкомісар покищо три розпорядки в справі ремесла в Україні. Ці розпорядки мають створити відстави для систематвчвого добору, з допомогою якого можна буде дійти до перегляду спроможности ремесла.

Перший розпорядок говорить про ресстрацію ремісників та про допущення ремісничнх підприємств. Ремісників поділяють на вляси, за їхніми спроможностами виробництва, а саме на майстрів, челядників й учнів. Ці кляси становлять теж підставу для впорядвування заробітку та для допущення

Погляньмо в дважно у вічі цій дійсності, вглибімся у важність теперішнього моменту, зрозуміймо, що тільке спільне бажання, нічим не здержане намагання, зусилля всіх шарів української спільноти при найбільших матеріяльних і фізичних жертвах, словом героїчне поставлення українського моноліту зуміє зреалізугати мрію сотень поколінь, розбити кайлани, що ними сковували сотки літ наше самостійне життя наші сусіди, Це нам, тепер живучим, призначило Провидіння бути творцями найціннійшого скарбу Нації — Української Дєржави!

Другий резпорядок передбачує утворення ремісничих спілок. При тому виходиться з тієї основи, що в наслідок большевицького ведения господарства акомунебудь українцеви одинцем на найближчий час ледви чи було можливим, власними силами створити промислові завлади, які моглиб успішно працювати. Правна форма инх спілов, якви приділяється в першу чергу значення для витворения ремісивчих товарів широкого ужитку, визатиметься тісно з традиційною формою артілі. Артіль — це знане вже на сході з даввіх часів обєднання на патріярхально - спілковій основі, в яку багато есіб з капіталом і працею, або самою тільки працею обедиюється длятого, щоб принимати доручения, або для господарських цілей. Такі артілі витворилися вже в 13-ому та 14-ому сторіччях, в початках для спільного виконування та користання з ловів та риболовлі. Вони зчасом розтягнулися на набрізнінгі ділянки господарських чинностей.

Третій розпорядок про створення спілов праці ремісинчих закладів дає різним групам ремісничих завладів можанвість обеднатися на доручення дотичного обласного або міського комісаря для виповиювания господарських пілей. Іхнім головини завданням, вгідно з напрямивми пього розпорадку с брати на себе та розподілювати більші заведення, які вимагають праці цілого роду закладів, дальше — дбати про сирівці для перероблювання в окремих закладах, вкінці дбати про потрібні кредити та про ресстрацію і збут виготовлених товарів широкого вжитку.

сонця, падаючи крізь вікно на стіну моєї кімнати, на якій висів У прегарних різьблених рамцях великий образ, що представляв Організатора і Вожда великого національного повстания з 1648 р., Великого Гетьмака Богдана Хмельницького, який по світлих перемогах на Жовтих Родах, під Корсунем і Пилявою відбув 1649 року тріюмфальний візд до Києва.

Вірю! Вірю! — думав я у своїй душі, хотячи порівняти оба Воскре-

Сьогодні Господнє Воскресення, а тоді Воскресення нашої Державности, Еоскресения нового життя та свободи на Україні.

Цей день може найщасливіший в історії нашої Вітчизни, в історії нашютэ народа, коли при звуках дзвонів народ вітав у своїй столиці сво-

го Вожда, свого найкращого Сина, котрий вітчизну освободив, із кайдан неволі.

На стрічу Гетьмана виїхав Митрополит всієї Украни Сильвестер Косів, виїхав присутній у Києві єрусалимський патріярх Паїсій, із процесіями вийшло духовенство, а весь народ виляг за брами міста, щоб на власні очі побачити чудо, побачити Воскресення Української Державности, якої символом став Великий Гетьман, що серед тріюмфального гуку всіх гагмат, серед радсного гомону всіх київських дзвонів, візлив через Золоті Ворота до святої Софії.

А тут, біля воріт старинної святині, очікував славного Гетьмана цвіт тодішньої української інтелігенції — представники Київської Академії в окруженні шкільної мо-

лоді, шляхетської, духовної і міщанської, за виїмьом тої гарячішої її части, яку пірьав запал воєнний і яка з шаблею в руці, покынувши науку, пішла боронити свою Вітчизну. Переможця вітали ораціями й аклямаціями, в яких називано Гетьмана Мойсеєм, оборонцем, спасителем, освободителем народу з неволі, і на знак того Богданом - Богом даним..." - пригадались мені слова історика. "

В тій хвилині зрозумів я, в чему тайна Воскресения, в тій хвилині я зрозумів великодні дзвони:

Один Бог... Одна Ілея... Один Вожд...

А з церковної вежі гудів дальше великодній дзвін:

> . Бім... баум... Бім... баум... Бім... баум...

Тонкими голосами повторяли менші:

Дзелень... дзелень... Дзелень... дзелень... Дзелень... дзелень...

та зливаючись разом із собою, викликали хвилю врочистої мелодії:

> Христос воскрес... Христос воскрес... Христос воскрес...

Англ'йське війське покинуле Кипр

повідомляють, що під впливом воєнвих подій в Бірмі Англія забрала свої війська з острова Кипра, перекидаючи їх до Індій. По відході бритійських військ, грецьке населення відітхнуло з полегшою, бо таким чином поліпшилася справа прохарчування.

Злучені Держави Америки не виконують московських замовлень

За інформаціями японського часоимсу "Гочі" будева вораблів у Піввічвій Америці пастільки залишилася позаду виготовлених плинів, що америванці були примушей влучети до свляду фльоти 2 лінійні кораблі, що їх советський сока ще в 1938 році замовив в Америці. Теперішній шеф штабу фльотв Світнев пеїхав тоді до Америки, щоб замовити 2 ліпійні кораблі, вожний по 35 тисяч тон та 9-40 центвиетрових гармат. Ці кораблі мала Америка доставити советському совнові ще манулої осені. Одначе тижкі втрати в кораблих спонукали Вашінгтон задержати ці кораблі для себе.

Зайняття Андаманів Безумовна капітуляція оритійськх частин

В доповнені до повідомлення вро зайвяття островів Андаманів, що японські сухонутні та морські сили перевели 23. березня несподіваний десант в Порт Плер, на південно-андаманському острові. Бритійські частини, які там стовли; уважавли всякий свротив педоцільним, безумовно капітулювали. (тв).

Австралійська ярмія підчинена північно-американській армії

В Австралії мерщій організується австралійська армія. Пяте про це кореспондент англійського щоденняка "Дейлі Мейль", зазначаючи слізливо, що всю команду виконують американці, а саме північно-американський генерал Мек Артур, та його заступник, також американсць, генерал Брет. Австралійських генералів вони відсунули в тінь. До т. зв. малої воєнної ради в Австралії належать вправді також 3 старшини австралійської та англійської армії, але вони є підчинені американським генералам. (ти).

Голяндські хлібороби перебирають опіку над опущеними земельними добрами на Сході

фахівцам велику кількість опущених сільсько-господарських заведень у східних областих, що їх запили німецькі війська. Ці голиндські спецівлісти вголосилися дебропільно спінврацювати у підготові весвиних засінів у Східному Краю та помагати при пізніших жиннах. Серед них заступлені усі класи віку. Голиндці находиться під перших дів листопали проку в таборі, в якому войн підготопливаться до своїх запдань.

Мандрівні театри наших сх'дних земель

Реамірно вайбільше розвінються тепер на вышях східних землях ваш театр. За занжди, так і тейер споняяє він сною культурну роботу, не обмежукочись тільки до міст. Ось театрольна труна Двіпропетропська зорганізувала виїзди на села з відновідним репертуаром. Всюди вистана по сценах йдуть з незинчайним успіхом. На представленнях часто бувають і вімецькі жовніри, які — як зазначує один з вімецьких частовесів — є радо баченням гістьми та й самі уважно слідкують на акцією на сцені, хоча це їм справлиє великі ковні труднощі.

Зумовлена "незалежність" для Індії

 Крінс виїхав до Індії, щоб ратувати для Англії що найдорожчу, а тепер з черги найбільш закрожену бритійську кольонію. Як виходить з дотеперішніх відомостей в тій справі, дівльність Крінса має на меті не так зміну політичного становища в Індії, як радше втягнення її у війну. Вже те саме, що Кріпс по приїзді переговорив вперед з віцекоролем та вищими урядовцями, а щойно потім з представниками Національного Індійсъкого конгресу, вказує на замір одностороннього поладнання справи, без більшої участи в цім індійських націоналістів,

Про подробиці та пляни майбутніх реформ ще довладно нічого не відомо. За найновішими інформаціями з Льондову Індія мала 6 дістати повну "незалежність". Її конституція мала б бути складена на зразок сгипетської а це значить, що Індія мала 6 заключити з Англією союз, на основі якого вона увійшла 6 у війну по стороні свого соозника. В Льовдоні говорять дальше про центральний і провінціональний уряд для Індії, при чому не передбачується поділу краю на частини нагометанські і індійські. Такий устрій мав би бути переходовий, а щойно по закінченні війни можна буде говорити про оконечні політичні форми суспільного ладу Індії, себто

повної незалежности, залежно від постанови індійців у війні.

Про вислід переговорів на таких основах не можна тепер ще нічого сказати. Знаменитим с тільки дальше протванглійське наставлення різних індійських провінцій. А провідник індійських націоналістів Бозе з Японії знову вказав на те, що бритійська імперія знаходиться перед упадком: "Віддати Індію індійцям і Азії! Індійські націоналісти кажуть, що "пропозиції" Кріпса — це новий диктат Авглії. Доля Індії повинна вирішитися в самім краю, а не прийти з поза нього". З політикою поборювання Крінса є згідний і теперішній представник національного конгресу Пандіш Неру, при чім він заявив себе противником і Англії і держав осі.

В часі, воли в Індії йдуть переговори, англійська команда робить великі зусилля в тім напрямі, щоб забезпечити ноживою та амуніцією відтяті свої відділи між Бірмою і Китаєм. Прийпіли врешті до переконання, що така достава можлива хіба тільки літаками. Треба би отже яких 500 літаків, які щоденно мусіли б літати на протязі 6 місяців. Коли цей плян предложено одному військовому знавцеві, він сказав, що такой повітряної транспортової фльоти взагалі нема на цілім світі.

нова советська республика на овиді

В столиці Туреччини з запертим віддихом слідкують за просуванням совстів в Ірані. Про зайняття самої столиці ще нічого певного не відомо, все ж можна свазати, що приготувания до цього йдуть. Вступ до цілковитого опанувания Ірану вигладає так, що всяві советські місії, консуляти, представинцтва побільшують до величезного числа свій особовий склад. Отже в практиці можна вже говорьти про початок обсади Тегерану. Всикі військові місії мав/ть тепер вже понад твенчу осіб. До цього долучується велике число урядників російського консуляту. Сильно обсаджені є також советські станиці заграничної торгівлі, які теж начислюють сотки осіб та є поквию покрышкою для агентів ГПУ

і комінтерну. Військові транспорти до Ірану йдуть безпереривно дальше.

Як подає одна румунська газета, советський посол в Тегерані Смірнов веде тепер переговоря в справі утворення автономічної іранської республіви, ява має прилучитись до СССР. Ця вістка, яка спирається на дипльоматичну відомість з Тегерану, говорить сама за себе. Всі знають дуже добре, що за таким проголошениям кристься. Просктовані члени нового уряду, це звичайні наємники Москви, які за панування волишнього шаха жили на вигнанні в Росії. Це відноситься нередусім до міністра війни, Цігамбані, який утворив уже в запіллі уряд та стоїть в безпосереднім звязку з командою окупаційних большевицьких військ.

Англійці та еспанські большевики

Англія помагає еспанським комуністин. Хоч після закінчення еспанської громидської в йни блискучою перемогодо еспанської національної течії, англійський уряд вислав до Еспанії в характері свого амбасадора колишивого міністра закордонних справ — Самуеля Гора, щоб буцім то валаднати попсовані виглійсько-еспанські взаємини, проте Англія і надалі підтримує на тереві Еспавії комувістів. Едпавська поліція врештувала недавно генеральвого секретаря організації, що звалася "Обеднана Маркеветівська Молодь". Цю організацію фінансував еспанський комуніствчинй емигроптський уряд, який в свою чергу бере гроші від англійців. документах, що їх знайшли при арештованих, є чималі докази на те, що англійці за носередництвом своїх дипльоматичних станиць помагають дальше большевикам на терені Еспанії. Еспанська т. зв. "Червона Поміч" давала систечатичну допомогу колишиім членам червоної еспанської міліції та родинам, арештованих комуністів. Гроші ва цю ціль перевозили до Еспанії тавож англійські дипльомати. Агенти "Червової Помочі" переодяглись як вуличні жебраки, торговці, за тих що чистять черевики та за кельнерів. Такви робом вони робили одвочасно шпіонську службу для Англії та вели широку усну пропагазду проти нацюнального уряду і режіму в Еспанії, тв).

Н мецька народня станиця в Києві

За розпорадком державного комісаря для закрівлення вімецькости, Райхсфірера С. С. Гімлера, взято від опіку теж і "фольксдойч-ів" України. Німецька народня станиця в Кисві опікусться культурними потребами "фольксдойч-ів". Реферати та гуртки пароваджують їх в світ ідей нової Німеччи ни. Фільмові представлення, які тішаться великою фреквенцією, показують їм житти Німеччини, її міста, селя, а тижневики бої вімецьких жовнірів.

Театр в Україні

Культурне життя в Україні щораз більше наладнується. Ми вже подавали, що в кіровоградському театрі йшла вже с та вистава. Крім цього при німецькій підтримці відкрито український театр в Житомирі. У Винивці та Бердичеві розпочав свою діяльність український театр. Недавно започаткував свою діяльність український театр у Бересті Литовському. Тому, що старий театральний будинок частивно зившений, вистави відбуваються у салі української організації молоді. (тп).

Звідомлення Верховної Команди

З Головної Кватири Фірера I квітня 1942 р.

Верховна Команда Збройних Сил по-

В Донецькому басейні знов відбито наступи великих ворожих сил. Також на середньому і північному фронтовому відтинку відперто в завзятих боях ворожі наступи. Підчас власного наству на північний схід від місцевости Орел відділи одної змоторизованої піхотної дивізії відкинуни ворога на його становища, взяли сотки жовнірів в полон та здобули 7 гармат, а також 65 граватометів або скорострілів. Італійські ловецькі літаки заатакували на південному фронті сильнішу від себе ескадру ворожех довецьких манин і без власних втрат збили зномых 12 совстсьиих літаків напевно 4 і правдоводібно 2. Підчас багатотижневих надзвичайно завзятих оборонних боїв 97 горішньо-баварська легка піхотна дивізія і 257 бранденбурзька ніхотна дивізія відбили численні наступи переважаючих ворожих сил, піддержуваних танками, та завдали совстам великі втрати в людях і матеріялях.

В Північній Африці відбито одиц бритійський винад розвідувальних чассин. Успішні повітряні атаки були спрямувані проти летовищ в Мармариці та на єгипетському побережжі. З добрим вислідом бомбардовано вустинну залізницю. На острові Мальті за дня і вночі закидано бомбами міські доки та місдя постою підводних човнів в Лявалєті, а також англійські летовища. В повітряних боях німецькі ловецькі літак и збили два ворожі лі-

На південному англійському побережжі німецькі бойові літаки ушкодили поцілами бомб один більший торговий корабель. Вчорашнього дня та минулої ночі деякі бритійські літаки появились пад західними областями Німеччини. Скинені поодинокі бомби, спричинили незначні шкоди в матеріялі і людях.

Бої на захід від Рангуну

Японці зводять завзяті бої, відпираючи ворога щораз то на захід. За японськими звідомленнями японці машерують на Тонгву, оборонну» точку англійських військ, і знаходиться 100 ки. на захід від Рангуну. За англійськими звідомленнями японці вже зайнали Тонгву. На острові Цейльоні перший раз затрубіли алярмові сирени, бо зявилася ескадриля японських літаків. Як тільки їх розпізнано, заряджено протиновітряну оборону. Повітряна тривога викликала перестрах серед тамошнього населения. С це перший налет яновської авіяції з новоздобутих Андаманських островів, які віддалені від Цейльону 1200 км. Цейльон € €Диною з більших морських баз Англії на Індійськім океані. В критичній стадії переговорів Кріпса з' індійськими провідниками, англійська пропаганда розпустила вістку, що визначний індійський націоналістичний провідник Бозе, явий є на еміграції в Японії, внав жертвою катастрофи і вже ве живе. З інших джерел натомість повідомляють, що це вигадка для ослабления моральної сили індійців.

Великі сніги в Швеції

Величезні спіговії, які в останніх двях навістили Швецію, поробили великі шкоди в комунікації та унеможливили сполуку з багатьма частинами краю. Через це треба було урухомити частину шведського, бойового і транспортового летунства, яке мусіло доставляти ноживу відтятим від центрів околицям.

Чому Пилат засудив Христа на смерть?

1. Пилат і жиди. Понтій Пилат був прокуратором (намісником) Юдеї 10 років (від 26 — 36 р. по Хр.) Для жидів був він дуже неприхильний. Коли віри и жидівському історикові Иосифові та Фільонові, не була людина непохитного й безоглядно твердого характеру. Підкупність, насильства, рабунки, надужиття, переслідування, безупинні трачення без засуду, безконечні й нестерині жорстокі" це оцінка урядувания Пилата. Вин свідомо нехтувая жидівські звичаї та не зважав на іх привілеі. Знаючи, що попередні прокуратори завсіди вважали на те, щоб пошанувати релігійні почувания жидів і тому м. і, не допускали, щоб військо входило до міста з образами цісарів на прапорах, Пилат розпочав своє урядувачня від того, що поручиз залозі €русалиму ввійти ніччю до міста в образами цісаря на праворах. Велика товна народу вибралася тоді до Кесарії де звичайно перебували намісник Юлеї) й ледве шостого дня з великим трудом діпняли того, що Пилат поручив забрати ненависні образи з Єрусалиму. --На будову водопроводу в Єрусалимі забраз Пилат багаті скарби святині. Це дуже обурило жидів, Коли прибув оглядати будову, товпа з великим криком домагалася пошанування власности святині. Коли ж від прозань і жалоби перейшло до лайки, Пилат, що наперід знав про цю демонстрацію, дав зкак воякам, що з галицями підцивільною одежею заміша пся були з демонстрантами, і вояки, витигнувши палиці, так немилосерно побили товпу, що багато дюдей погинуло. Жиди ще більше зненавиділи Пилата й тільки чекади нагоди, щоб пімститися. Та довший час були вони супроти нього безсильні. Аж колы він. д сь по 31 р., щоб дошкулити жидам, воручив виставити в колиший палаті Ірода, позолочені щити з напісаним іменем Тиберія, провідники народу вислади прохания до цісаря, щоб поручив усунути ті ненависні щити. Тиберій висловив годі і визатові своє найбільше нездололення в приводу його самовільної провокації та поручив виставити ті щити в -храмі Августа в Кесарії. - Про те, що Пилат приказав убити якусь частину галиленців в Єрусалимі в часі, коли вони приносыли жертви так, що іх кров змішалася з кровю приношених жертв, довідувнося з євангелії (Лука 13. 1). — Один самарянський псевдо-пророк общав 35 р. своїм землякам, що покаже ім на горі Гаріц м посуду храма, заковану на горі згідно з самарянським повірям. На легковірних самарян, що йшли на гору, напав Пилат із сильним відділом війська й багато людей повбивав. За не легат Сирії, Вітелій, вислав Пылата опраздатися в Римі, звідкідя Пилат уже не вернув. Старинна легенда оновідає, що Пилат на южив сам на себе руку, а Тибер викинув його трупа, Від 31 р. самоволя Пилата не минала вже безкарно. А це зежх, що в римській зержаві мусіло нарсь на гілизе влюжитися для нього. Нас найбільше цікапить його заламания в часі процесу Христа (33 р.). Причину того вальмания знийдемо тоді, коли приглинемося внутрішнім поліня у римській державі ва час'в uicapa Tučepia (14-37 no Xp.).

 2. Тиберій Кляндій Нерон був пасербом цісаря Августа. Була не людина розумна, працьовита, пильна, але притім дуже скрита й не-

довірлива. Добркії полководець і второнний адміністратор, але притім справжній мізантроп, що ненавидів людей і зокрема римських аристократів. На це зложилося багато причин. Август дуже любив його брата Друза, а Тиберія не любив и це мусіло викликати огірчення в серцю Тиберія. Коли Друз умер, то всю свою любов передляз Август на своїх унуків: Галя й Люція (синів Агріпи та одинокої своєї доньки, Юлії, з якою по смерті Агріпи оженився Тиберій). Коли ті внуки повмирали, не залишилося для Августа ніщо інше, як адоптувати немилого собі Тиберія та іменувати Його своїм наступником. Юлія зраджувала Тиберія й тому він, ще перед смертю цісарських унуків, покинув був проти волі Августа Рим і перебував аж 8 років на острові Родос. До своєї родини й до вищих, неприхильних собі, римських кругів не мав він зозсім довіря. По смерті Августа став він цісарем римської держави тл управляв нею 23 роки. Спочатку володів лагідно й справедлизо. Зокрема старався про піднесення провінцій. Намісників провінцій залишав якнайдовше на їхніх становищах, бо був тієї думки, що намісники поводяться, як мухи на тіраненого: нассавшися стають більш помірковані в своїх вимушениях, а нові завсіди починають спочатку ссати. Та по якімсь часі перемінився він у надзвичайно строгого тирана так, що його володіння належить до найбільш понурих часів римської історії. В Римі повстала безчисленна скількість донощиків про т. зв. зневагу цісарського маєстату (державна зрада, заговори, надужиття влади в некористь імператора і т. п.). Тиберій радо вірив донощикам і немилосерно карав обвинувачених. Колись за зневагу маєстату конфіскували майно й засуджували на досмертие прогнания, а за часів Тиберія (як також за пізніцих цісарів) простих людей кидали на жир диким звірям, або палили живцем, а знатних карали відрубанням голови (карою меча). Велику частину сконфіскованого майна одержували донощики. За 23 роки володіння Тиберія відбулися бодай 63 процеси про зневагу мевстату так, що на один рік випадає більш менш три процеси.

Не за эсі ті процеси відповідальний сам Тиберій. Цісар не мадочи до нікого довіря, всетаки бажав мати бодай одну людину, до яког міг би мати повне довіря. І така людина знайшлася. Був це Люцій Елій Сеян, префект преторіянів цісарської поліції в Римі). По тулящій молодості став цей демон у людському тілі префектом преторянів вдаючи цілкозиту відданість для Тиберія, 16 років тішився просто необмеженим його довірчи. Тим часом не про Тиберія йшло Сеннові, тільки виключно про се је. Він рішив не тільки збагатитися майном знатних родів, але й за всяку ціну прямував до того, щоб само му завісти на ціса эському престолі. 23 р. по Хр. він помістив усіх пр:торіян в окремому таборі в Римі й від гого часу став необмеженим паном та пострахом столиці. Розвівшися зі своєю жінкою Апікатою, що залишила йому сина й маленьку донечку, він звів незістку Тиберія, Левіалю, (доньку Друза, братанку Тиберія), та намовив ії, щоб вона позбулася через отруту свого чоловіка Друза, одинокого сина

Тиберія. Сталося це того ж 23 р. По трьох роках намовив він Тиберія, щоб він перенісся на остров Капрі, що теж Тиберій радо вчинив і від того часу став Сеян необмеженим паном цілої римської держави. Провінціями управляв він по своїй уподобі та висилав до них намісників, які найбільш були підхожі для нього. Він дуже не любив жидів, а знаючи, що жиди в Юдеї з прокур тора Валєрія Грата вдоволені, вислав на його місце свого прихильника Пилата. Різні скарги жидів на Пилата тільки утверджували Сеяна, що його вибір був знаменитий, а Пилат був певний, що йому волос з голови не спаде, бо має за собою могучого покровителя в Римі. І жиди мусіли мовчати, бо супроти Сеяна всі були безсильні. А тим часом Сеян при помочі донощиків усував з дороги всіх, що могли б недопустити його до цісарської влади. Такою була передусім горда й зарозуміла внучка Августа, Агріпіна, вдова по Германіку + 19, синові Друза Тиберійового брата та її сини: Нерон, Друз і Гай (пізніший цісар Калігуля). Сеян вислаз усіх знатних прихильників Агріпіни на другий світ і зломав її могутність так, що вона мусіла піти на прогнання на остров Пандатарію. З намови Сеяна донощиком на свого старшого брата Нерона став молодший Друз, і Нерон, як "ворог" цісаря закінчив самовбивством свое життя 30 р. на остров Понтії, а для наймолодшого Калігулі приготозив був Сеян теж донощика-агента. Більше претендентів до цісарського престолу не було. Значіння Сеяна осягнуло свій вершок, коли Тиберій іменував його 30 р. своїм тов зришем-консулем на 31 рік. Бачучи близьке осягнення своїх мрій, Сеян увійшов у звязки з північною армією; його образи поміщено поруч образів цісаря на військових прапорах, а цісар згодився на те, щоб Сеян оженився з Левіллею і так став членом цісарськог родини. Та саме в тому часі, коли Сеян

станув на вершку свобі могучости, наступив зворот, що мав скінчитися страшним його упадком. Тиберій дістав вліті 31 р. довірочні інформації про гру Сеяна від своєї братової, поважної Антонії (вдові по Друзі, донці М. Антонія). Тиберій кілька місяців слідив за Сеяном, а коли переконався про вірність інформацій Антонії, поручив, дня 18. 10. 31 р., негайно покарати зрадника. Сеяна задусили й гаком заволікли на Гемонські сходи в Римі. де його тіло лежало 3 дні на наругу товпи. Гнів цісаря звернувся тепер на всіх, що мали будьякі звязки з Сеяном. 12-літню донечку Сеяна знасилувала товпа, а потім, по процесі, задушено її та її старшого брата в вязниці. Бачучи трупів своїх дітей. Апіката повідомила письменно Тиберія про властиву причину смерти його одинака Друза й вілібрала собі життя. Тоді при луше по Левіллю в вязниці до са по збивства. Страшний терор тривав майже до смерті цісаря. Переслідувано всіх прихильників Сеяна. Вазниці буди переповнені сеянцями, чимало з них відбирали самі собі життя. Донощики вишукували навіть тих, що завляки Сеянові одержали були якісь уряди, чи становища: в Римі, чи поза Римом. Друза, сина Герман ка, за те, що з намови Сеяна виступив був проти свого брата Нерона, заморили голодом у вязниці 33 р. Деякі відбирали собі життя тільки тому, що боялися, що 5 їх не донесли, як будьто би спільників загозору Сеяна. Няр., вельми поважний Помпоній Секунд 7 років сидів у вязниці

тільки тому, що до його породу втік був, по смерті батька, син Сеяна. Цісар терпів надмірно на Капрі й не допускав цілих 9 місяців нікого до себе. Наступником Сеяна став Макро, який опісля й задусив 36 р. подушками вмираючого вже Тиберія, тоді 77-літнього старця І саме тоді, коли в римській державі шалів страшний терор проти всіх прихильників Сеяна, стає 33 р. на суді перед сеянцем Пилатом Божественний Спаситель.

3. Поведения Пилата супроти Христа. Нема найменшого сумніву, що Пилат через свою поліцію цікавився діяльністю Христа та знав про скрайньо вороже наставления до Нього вищого жидівського духовенства, книжників і фарисеїв. Тому, коли жиди привели Христа перед нього, домагаючися затвердження засуду смерти, він поставив жидам дитання: "Яку жалобу маєте на цього чоловіка?". Це питання обурило жидів, бо пригадало їм їхню залежність від ненависного римлянина. Тому відповідають зухвало: "Коли б в н не був злочинець, ми не видали б його тобі". На це Пилат згірдливо: "Візьміть його ви та по закону вашому судіть його". Відповіли жиди: "Нам не вільно нікого вбивати... Цього знайшли ми, що ворохобить наш нарід і заборонює платити цісареві данину та говорить, що він Христос цар". Пилат навіть не звертає уваги на перші два закиди, бо уважає їх за чисту клевету, але уважає за відповідне переконатися чи це правда, що Христос називає себе царем. Почувши з Його уст, що Він цар, але не земський та що Він прийшов на світ, щоб голосити правду, Пилат зі скептичною усмішкою пита:, що це в правда й не чекаючи на відповідь, проголошує врочисто: "Я діякої вини в нім не находжу"! Він уважає Жриста за зовсім нешкідливого для держави мрійника. Почувши, що Христос підданий Ірода Антипи, відсилає Иого до нього, та Ірод теж не находить у Ньому ніякої вини й тому знову відсилає Його до Пилата. Бачучи, що товпа, підбурена ар-

хієреями, готова вчинити бунт, Пилат рішив покарати Ісуса (за що?) і ззільнити, однак намагання Пилата були однак даремні, хоч він чинив усе, щоб тільки зворушити товпу. Коли почувся крик товпи: "Коли цього випустиш ти не в друг цісаря: бо всякий, що чинить себе царем, противиться цісареві". Пилат негайно зрозумів, що тут мусить хтось умерти: або Христос, або він сам. - за те, що не покарав "царя-самозванця" в парстві Тиберія, зокрема тепер по смерті Сеяна! І він засудив Христа, на смерть, хоч був свято переконаний про

Його невиниість.

Жиди, що видали Христа, "мають більший гріх" за смерть Праведного, що теж став, посередньо, жертвою тодішнього держазного терору. Але не без вини й Пилат, що не станув в обороні Покривдженого. Його вину зменшув хіба те, що в н був поганин і зокрема в очах цісаря політично непевна людина. Страх перед цісарем не допустив до того, щоб той Христовий суддя посунувся аж до геройської чесноти справедливости в виконуванні свого судейського уряду, що нею всі судді повинні завсіди в дзначатися. Несправедливий засуд тільки на якийсь час урятував Пилата. Не виключене, що його смерть, про яку оповідзє старинна лєгенда, стоїть у тісному звязку з переслідумали колись ванням тих, щоб ласку в Сеяна.

Чому Пилат засудив Христа на смерть?

1. Пидат і жиди. Понтій Яилат був прокуратором (намісником) Юдеї 10 років (від 26 — 36 р. по Хр.) Для жидів був він дуже неприхильний. Коли віри и жидівському історикові Иосифові та Фільонові, це була люжина непохитного й безоглядно тверлого характеру. "Підкупність, насильства, рабунки, надужиття, переслідування, безупинні трачення без засуду, бъзконечні й нестерпні жорстокі" не оцінка урядувания Пилата. Він свідомо нехтував жидівські звичаї та не зважав на їх привілеї. Знаючи, що попередні прокуратори завсіди вважали на те, щоб пошанувати релігійні почувания жилів і тому м. і, не допускали, шоб військо входило до міста з образами цісарів на прапорах, Пилат розпочав своє урядувания від того, що поручиз залозі €русалиму ввійти ніччю до міста в образами цісаря на прапорах. Велика тозна народу вибралася тоді до Кесарії де явичайно перебували намісник Юдеї) й дедве шостого дня з великим трудом діпняли того, що Пилат поручив забрати ненависні образи з Єрусалиму. -На будову водопроводу в Єрусадимі забраз Пилат багаті скарби святині. Це дуже обурило жидів. Коли прибув оглядати будову, товна з великим криком домагалася пошанувания власности святині, Коли ж від прозань і жалоби перейшло до лайки, Пилат, що наперід видв про ию демонстрацію, дав выак поякем, що в палицями під цивільною одежего заміша піся були з демонстрантами, і вояки, витягнувши палиці, так немилосерно побили товну, що багато людей погинуло. Жили ще більше зненавиділи Пилата й тільки чекади нагоди, щоб вімститися. Та довший час були вони супроти нього безсильий. Аж коли вип. д сь по 31 р., щоб дошкулити жидам, поручиз виставити в колиший палаті Ірода, позолочені щити з напі-саним іменем Тиберія, провідники народу вислади прохания до цісаря, щоб поручив усунути ті непависні щити. Тиберій висловив годі Пилатові своє найбільше нездололення в приводу його самовільної провокації та поручив виставити ті щити в -храмі Августа в Кесарії. - Про те, що Пилат приказав убити якусь частину галиленців в Єрусалимі в часі, коли вони приносили жертви так, що іх кров змішалася з кровю приношених жертв, довідувлося з євангелії (Лука 13, 1). — Один самарянський псевдо-пророк общав 35 р. своім землякам, що покаже ім на горі Гаріц м посуду храма, заковану на горі згідно з самарянським повірям. На легковірних самарян, що йшли на гору, напав Пилат із сильним відділом війська й багато людей повбывав. За це легат Сирії, Вітеліїї, вислав Палата опраздатись в Римі, звідкіда Пилат уже не вернув. Старинна легенда оповідає, що Пилат на тожив сам на себе руку, а Тибер выкинув його трупа, Від 31 р. самоволя Пилата не магала вже безкарию. А це знак, що в римській державі мусіло начись на гілнае визожитися для нього. Нас найбільняе цікавить його заламання в часі процесу Христа (33 р.). Причину гого валамения внийдемо годі, коля приглиневося виутрішнім подіня у римській тержаві за часів uscapa Tudepea (14-37 no Xp.).

: 2. Тиберій Каяндій Нарон був пасербом цісара Алгуста. Була не лиодина розумна, прицьовита, пильна, але притім дуже скрита й не-

довірлива. Добрий полководець і второнний адміністратор, але притім справжній мізантроп, що ненавидів людей і зокрема римських аристократів. На це зложилося багато причин. Август дуже любив його брата Друза, а Тиберія не любив т це мусіло викликати огірчення в серцю Тиберія. Коли Друз умер, то всю свою любов передляз Август на своїх унуків: Галя й Люція (синів Агріпи та одинокої своєї доньки, Юлії, з якою ло смерті Агріпи оженився Тиберій). Коли ті внуки повмирали, не залишилося для Августа ніщо інше, як адоптувати немилого собі Тиберія та іменувати його своїм наступником. Юлія зраджувала Тиберія й тому він, ще перед смертю цісарських унуків, покинув був проти волі Августа Рим і перебував аж 8 років на острові Родос. До своєї родини й до вищих, неприхильних собі, римських кругів не мав він зозсім довіря. По смерті Августа став він цісарем римської держави Та управляв нею 23 роки. Спочатку володів лагідно й справедливо. Зокрема старався про піднесення провінцій. Намісників провінцій залишав якнайдовше на іхніх становищах, бо був тієї думки, що намісники поводяться, як мухи на тілі раненого: нассавшися стають більш помірковані в своїх вимушениях, а нові завсіди починають спочатку ссати. Та по якімсь часі перемінився він у надавичайно строгого тирана так, що його володіння належить до найбільш понурих часів римської історії. В Римі повстала безчисленна скількість доношиків про т. зв. зневагу цісарського маєстату державна зрада, заговори, надужиття влади в некористь імператора і т. п.). Тиберій радо вірив донощикам немилосерно карав обвинувачених. Колись за зневагу маєстату конфіскували майно й засуджували на досмертне прогнания, а за часів Тиберія (як також за пізніц их цісарів) простих людей кидали на жир диким звірям, або палили живцем, а знатних карали відрубанням голови карою меча). Велику частину сконфіскованого майна одержували донощики. За 23 роки володіння Тиберія відбулися бодай 63 процеси прозневагу ме встату так, чио на один рік випадає більш менш три процеси. Не за всі ті процеси відповідаль-

ний сам Тиберій. Цісар не мадочи до нікого довіря, всетаки бажав мати бодай одну людину, до яког міг би мати повне довіря. Така людина знайшлася. Був це Люцій Елій Сеян, префект преторіянів цісарської поліції в Римі). По гудящій молодості став цей демон у людському тілі префектом преторянів вдаючи цілковиту відданість для Тиберія, 16 років тішився просто необмеженим його довірям. Тим часом не про Тиберія йшло Сеянові, тільки виключно про се бе. Він рішив не тільки збагатитися майном знатних родів, але й за всяку ціну прямував до того, щоб само му завісти на ціса эському престол-23 p. no Xp. Bin nomictive year np :торіян в окремому таборі в Римі й від гого часу став необлеженим паном та пострахом столиці. Розвівнимся зі своєю жінкою Апікатою, що залишила йому сина й маленьку донечку, він звів незістку Тиберія, Левіалю, (доньку Друза, братанку Тиберія), та намовив ії, щоб вона позбулася через отруту свого чоловіка Друза, одинокого сина

Тиберія. Сталося це того ж 23 р. По трьох роках намовив він Тиберія, щоб він перенісся на остров Капрі, що теж Тиберій радо вчинив і від того часу став Сеян необмеженим паном цілої римської держави. Провінціями управляв він по своїй уподобі та висилав до них намісників, які найбільш були підхожі для нього. Він дуже не любив жидів, а знаючи, що жиди в Юдеї з прокур тора Валєрія Грата вдоволені, вислав на його місце свого прихильника Пилата. Різні скарги жидів на Пилата тільки утверджували Сеяна, що його вибір був знаменитий, а Пилат був певний, що йому волос з голови не спаде. бо має за собою могучого покровителя в Римі. І жиди мусіли мовчати, бо супроти Сеяна всі були безсильні. А тим часом Сеян при помочі донощиків усував з дороги всіх, що могли б недопустити його до цісарської влади. Такою була передусім горда й зарозуміла внучка Августа, Агріпіна, вдова по Германіку + 19, синові Друза Тиберійового брата та її сини: Нерон, Друз і Гай (пізніший цісар Калігуля). Сеян вислаз усіх знатних прихильників Агріпіни на другий світ і зломаз її могутність так, що вона мусіла піти на прогнання на остров Пандатарію. З намови Сеяна доношиком на свого старшого брата Нерона став молодший Друа, і Нерон, як "ворог" цісаря закінчив самовбивством своє життя 30 р. на острові Понтії, а для наймолодшого Калігулі приготозив був Сеян теж донощика-агента. Більше претендентів до цісарського престолу не було. Значіння Сеяна осягнуло свій вершок, коли Тиберій іменував його 30 р. своїм товаришем-консулем на 31 рік. Бачучи близьке осягнення своїх мрій, Сеян увійшов у звязки з північною армією; його образи поміщено поруч образів цісаря на військових прапорах, а цісар згодився на те, щоб Сеян оженився з Левіллею і так став членом цісарської родини.

Та саме в тому часі, коли Сеян станув на вершку свобі могучости, наступив зворот, що мав скінчитися страшним його упадком. Тиберій дістав вліті 31 р. довірочні інформації про гру Сеяна від своєї братової, поважної Антонії (вдові по Прузі, донці М. Антонія). Тиберій кілька місяців слідив за Сеяном, а коли переконався про вірність інфэрмацій Антонії, поручив, дня 18. 10. 31 р., негайно покарати зрадника. Сеяна задусили й гаком заволікли на Гемонські сходи в Римі, де його тіло лежало 3 дні на наругу товпи. Гиів цісаря звернувся гепер на всіх, що мали будьякі звязки з Сеяном. 12-літню донечку Сеяна знасилувата товпа, а потім, по процесі, задушено її та її старшого брата в вязниці. Бачучи трупів своїх дітей. Апіката повідомила письменно Тиберія про властиву причину смерти його одинака Друза й відібрала собі життя. Тоді при луше по Левіллю в вязниці до са по збивства. Страшний терор тривав майже до смерті цісаря. Переслідувано всіх прихильників Сеяна. В ізниці буди переповнені сеянцями, чимало з них відбирали самі собі життя. Донощики вишукували навіть тих, що завзяки Селнові одержали були якісь уряди, чи становища: в Римі, чи поза Римом. Друза, сина Герман ка, за те, що з намови Сеяна виступив був проти свого брата Нерона, заморили гололом у вязниці 33 р. Деякі відбирали собі життя тільки тому, що боялися, що 5 їх не донесли, як будьто би спільників загозору Сеяна. Нпр., везьми поважний Помпоній Секунд 7 рэків сидів у вязниці

тільки тому, що до його породу втік був, по смерті батька, син Сеяна. Цісар терпів надмірно на Капрі й не допускав цілих 9 місяців нікого до себе. Наступником Сеяна став Макро, який опісля й задусив 36 р. подушками вмираючого вже Тиберія, тоді 77-літнього старця і саме тоді, коли в римській державі шалів страшний терор проти всіх прихильників Сеяна, стає 33 р. на суді перед сеянцем Пилатом Божественний Спаситель.

3. Поведення Пилата супроти Христа. Нема найменшого сумніву, що Пилат через свою поліцію цікавився діяльністю Христа та знав про скрайньо вороже наставлення до Нього вищого жидівського духовенства, книжників і фарисеїв. Тому, коли жиди привели Христа перед нього, домагаючися затвердження засуду смерти, він поставив жидам питання: "Яку жалобу маєте на цього чоловіка?". Це питання обурило жидів, бо пригадало їм їхню залежність від ненависного римлянина. Тому відповідають зухвало: "Коли б в н не був злочинець, ми не видали б його тобі". На це Пилат згірдливо: "Візьміть його ви та по закону вашому судіть його". Відповіли жиди: "Нам не вільно нікого вбивати... Цього знайшли ми, що ворохобить наш нарід і заборонює платити цісареві данину та говорить, що він Христос цар". Пилат навіть не звертає уваги на перші два закиди, бо уважає їх за чисту клевету, але уважає за відповідне переконатися чи це правда, що Христос називає себе царем. Почувши з Його уст, що Він цар, але не земський та що Він прийшов на світ, щоб голосити правду, Пилат зі скептичною усмішкою пита:, що це в правда й не чекаючи на відповідь, проголошує врочисто: "Я діякої вини в нім не находжу"! Він уважає Жриста за зовсім нешкідливого для держави мрійника. Почувши, що Христос підданий Ірода Антипи, відсилає Иого до нього, та Ірод теж не находить у Ньому ніякої вини й тому знову відсилає Його до Пилата. Бачучи, що товпа, підбурена ар-

хієреями, готова вчинити буят. Пилат рішив покарати Ісуса (за що?) і ззільнити, однак намагання Пилата були однак даремні, хоч він чинив усе, щоб тільки зворушити товпу. Коли почувся крик товпи: "Коли цього випустиш ти не в друг цісаря; бо всякий, що чинить себе царем, противиться цісареві". Пилат негайно зрозумів, що тут мусить хтось умерти: або Христос, або він сам, - за те, що не покарав "царя-самозванця" в парстві Тиберія, зокрема тепер по смерті Сеяна! I він засудиз Христа, на смерть, хоч був свято переконаний про-

Його невинисть. Жиди, що видали Христа, "мають більший гріх" за смерть Праведного, що теж став, посередньо, жертвою тодішнього держазного терору. Але не без вини й Пилат, що не станув в обороні Покривдженого. Иого вину зменшув хіба те, що в н був поганин і зокрема в очах цісаря політично непевна людина. Страх перед цісарем не допустив до того, щоб той Христовий судля посунувся аж до геройської чесноти справедливости в виконуванні свого судейського уряду, що нею всі судді повинні завсіди відзначатися. Несправедливий засуд тільки на якийсь час урятував Пилата. Не виключене, що його смерть, про яку оповідзє старинна легенда, стоіть у тісному звязку з переслідумали колись ванням тих, щоб ласку в Сеяна.

Геньман Пасла Скарападський.

Слово на Святочних Загальних Сходинах "МО СГД-Берлін"

Високоповажані Пані й Панове!

Місцевої Організ щії Союзу Гетьмащив Державників у Берліні, вітаю членкинь і членів Союзу від усього серця й бажаю Союзові, щоб він дійсно знайшов в собі сили й розум виконати те велике завдання, що спадає на його плечі.

Ми переживаємо небувало тяжкі часи нашої історії, — часи, повні трагізму, — часи, що викликають найріжніші серед нас, україншівнатріотів, настрої. Трудно знайти в минулому людства цілого світу таку складну дійсність, як ту, що наш народ взагалі, а ми зокрема тепер п реживаємо.

Шоб не бути голословними, візьмемо деякі факти з нашого сучасного життя: майже всі українці, хоча б й інших політичних напрямків, незмінно сходилися в своїх міркуваннях на тому, що без огляду на всі переміни німецької політики, врешті-решт буде війна між Німеччиною й СССР і, думали ми всі, що тоді наступить такий давно бажаний час, коли ми зможемо при допомові німців створити свою пласну армію, що плече-в-плече з німецькою армію буде боротися, страждати й перемагати нашого лютого ворога - большевиків. Думалося, що в цій тяжкій боротьбі, як я вишё сказав, плече-в-плече з німцями, ми вірні їх созники, викуємо собі право на повагу, право на трактування нас народом рівноправиним в іншими народами й думали, що в дальшому ході подій, ми, повторюю, при допомозі німдобемося визнания нашов Укра иської Держави.

Безперечно, думалось, що ця Держава прийде не зараз, а по етапах: безперечно, думав кожний українець, непозбавлений уміння думати, що та допомога, що и нам дадуть наші спільники-німці, буде коштувати нас дуже і дуже багато, бо всякий розуміє, що, які б німці не були до нас прихильні, не стануть вони нести величезні жертви і матеріяльно, що значно цінніше, своїми людьми, коли вони не одержать за не великих благ для свого народу, а ці блага, пропорційно їх допомозі і ам, повинен буде, по осягнению свого звільнення від большеників, оплатити їм в значній частині Український Народ.

Далі, здавалося нам, що це братерство на полях боїв приведе по заключению мира до найші ршого совазу політичного, економічного й культурного між Німеччиною й Україною. Здавалося, що це та форма взаємовідносин між Німеччиного й Україною, що дасть обидвом країнам найбільші вигоди, вигоди не хвилеві, а тривалі, вічні, і при «носинах виязляться найгари ин духові властивості як німецького, так і українського народів, а з економічного та й культурного боку ці вигоди бучи б неоцінені, бо два народи в економічному й культурному розумінні доповнювали б озин озиого.

Але не все не сталося. Ми, як внянилося, на полях бою не поурібні, Ніківі самі, майже без усякої нашої дополюги, вняволили нашу батькінщену від большевиків. Кажу — майже без нашої допомоги, бо десь на фрэнті є все ж маленькі українські відділи, вкраплені серед ніків'я, що підтримують честь української зброї, аль, дорогі Пані й Панове, Ви добре ро умісте, що це

не те, про що я кажу. Ці маленькі відділи ніяк не можуть заспокоїти сумління нашого народу, не можуть задоволити його гордости і зменшити його побоювання за свою будучність.

Памятайте, народ виборює собі право на вільне життя зі збросю в руках. Інших шляхів, що ведуть до волі — не було, нема й не буде.

Отже, Панове, я взяв цей факт, щоб пояснити, чому я на початку своєї сьогоднішної мови сказав Вам, що теперішні часи викликають в нашому народі найріжніші духові настрої.

Дійсно: Чи можемо ми, які так шалено бажаємо свободи нашого народу, а для того в першу чергу бажаємо звільнення його від большевицькото ярма, не звернутися до німецького народу з найщирішою вдячністю, - вдячністю, що вимагає від нас загальної згоди допомагати йому всім, чим лише ми можемо, в його геройській боротьбі, яку він тепер веде; ми ж собі повинні ясно усвідомити, що коли б і далі продовжувалось панування большезиків над нами, то український народ був би знищений до щенту. Ми повинні памятати, що єдиний народ, який може нас звільнити — це німецький. І він нас звільняє від большевиків.

Справжия жертвенна вдячність є ознакою шляхетности. Український народ повинен бути на висоті цеї ознаки і він таким і буде. Він нераз це доказував.

Але скільки понищених мрій, як страждає наша гордість, коли нам кажуть: "Здоровимо Вас з перемогою! Большевики відступають"! А ми, нащадки славних войовничих предків, самі колись некепські вояки, що ми для цього успіху зробили ???! Сиділи тут у затишку й шукали собі місця, де б зручніше перечекати бурю! А наше будуче? Чи масмо м право вимагати для себе того, чого бажаємо — рівности з іншими народами і волі???!

Коли ми кровю не здобудемо ціві волі, ми її не осягнемо. Нам кажуть: праця це Ваш уділ! Вірно, сто раз вірно! Нарэд, який хоче здобити вобі місце під сонцем, повинен працювати, працювати день і ніч, не дивлячись на ніякі умовини, особливо тепер, коли ввесь світ це розуміє й настроєний на працю.

Але справжній творчий труд, — труд, що дає можливість народові стати самим собою — це труд в і льний. Свобідний труд, хоча б і важимий, підносить людину, дає їй радість. Труд без виглядів на свободу, стягає людину в усіх відносинах додолу.

Ось одна з причин, чому нам треба своєї української справжньої військової сили, бо своя армія — це вже первовісник будучої свободи. Маючи свою армію — кожна людина знає, що вона трудиться вже для справжнього осягнення волі свого народу.

Я, Панове, часто бачу людей наших на шляху якоїсь розпуки, що у ріжних людей виявляється по ріжному, в залежности від багатьох причин: віку, здоровля, культури, темпераменту і т. д....

Я іх духовий стан розумію, розумію, цю духову роздвоєність; з одного боку, безмежна радість, вдячність гизволителям, з другого боку, принаймні для кожного порядного чоловіка, почуття якоїсь неслави; думки про розвіяні мрії, що ними

ми весь час жили, і які дали нам силу зберегти себе серед страждань нашого життя, як на еміграції, так тимбільше в самому краю.

Я їх розумію! Бо і сам пережи-

Я взяв питання Армії лише для прикладу, на самому ж ділі є багато інших моментіз, які викликають подібні настрої, чи взагалі близькі до них почуття і ту ж роздвоєність душі. Я не буду тепер на них спинятися, бо досить і тої ілюстрації, що її я Вам дав для пояснення основного, про що я хочу, дорогі членкині і члени СГД, сьогодні Вам сказати.

Я радий бачити тут Ваших шановних Гостей, я їх вітаю, але звертаюся тепер виключно до Вас, Гетьманці.

В ці тяжкі часи, що ми їх тепер переживаємо, я, Ваш Голова, повинен сказати Вам, як я дивлюся на справу; кожний з Вас має право знати, що йому треба робити, знати який оснозний напрям нашої праці: і я, лише я, мушу Вам про це сказати, бо я несу всю в дповідальність.

З початку я хочу, щоб Ви знали про мою діяльність взагалі. В теперішні трагічні часи не можна говорити про якунебудь працю, характеру вузько-політичного, наприклад: пропаганди і праці над встановлениям Гетьманства, чи признання німцями бажання поновлення Гетьманства: все це прийде, і прийде, коли Бог дасть нам життя, само собою: мене ціказлять, і я находжу. що це позинно бути передпосилкою моєї вузчої діяльности, - мене цікавлять липе питання широкого загалі но-українського значіння, які близькі серцю кожного українця, що зберіг ще свободу своєї душі.

Ці питання для сучасного менту приблизно такі: все, що звязано з селянським питанням, з робітничим, — все, що звязано з питанням творення української армії, релігійні й культурні питання й нарешті наші відносини до німців.

Я маю можливість доводити свій голос до вищих світа цього, і я це роблю зі всівю пристрастю своєї душі, бо взажаю, що це мій обовязок, — вважаю, що Ви, що визнали мене, цього від мене маєте право сподіватись, а також і тому, що я завдяки своїй попередній роботі з німцями, маю право сподіватися, що вони повинні вірити мені, моїй щирості і чесності відносноїх, і тим самчи, здається, повинні вислухати і мій, і моїх співробітників скромний голос.

З найрізніших джерел ми маємо відомості про те, що робиться в Великій Україні, і Генерал-Губернаторстві, головно в Галичині; ми, я думаю, добре розбираємося в значиню й правдивості відомостей, які приходять до нас потрохи з усіх кінців.

На жать, щоб не попасти на зовсім фальшивий шлях, треба бути дуже обережним, бо в серед нас такі українці, що на зовні роблять ніби українське діло, на самому ж ділі фальшують нашу історію, наше минуле, перекручують слова, які чули від наших українських людей на місцях, та виставляють нашу діяльність, і попередню і теперішню, кому як треба, в зовсім неправдивому вигляді.

Який же досі вислід нашої діяльности? — Малий! Але зовсім небезнадійний. В одних питаннях і питаннях важливих є здвиг в бік наших домагань, в інших питаннях наші домагання розглядаються з симнатією, але наслідків мі похищо не знаємо. Нарешті, денкі питання

в безнадійному, на мій погляд, стані. Ще багато справ у Берліні не рішено, а другі перерішуються. «Не вирішено основних політичних напрямків, від котрих залежить також і сучасна доля України. Треба ще зачекати. Спокійно й терпеливо.

Життя, Панове, найкращий вчитель, особливо для людей розумних. Ось так уявляється мені положення начного діла.

Що ж нам робити?! Спитасте Ви мене. В теперішних часах можна робити дуже мало в очах любителів болбастичних славословій і героїчних малюнків, але дуже багато в розумінні користи для нашої заповітної Мети. Постараюсь Вам це ясно представити.

Гетьманський Рух прагне в конечному висліді створення Української Самостійної Гетьманської Держави зі мною, а після мене з моїм сином Данилом, на чолі.

Гетьманський Рух має завдання збирати все, що серед Українства незалежно й чесно думає. Ми не хотемо- назязувати іншим людям наші глибокі переконання в правду своєї ідеольогії, але ми думаємо, що безкорисною працею людей, які посвятили своє життя осягненню великої мети, дорогої не лише їм, але й міліонам українського народу, можна дуже багато робити в напрямі розповсюдження наших ідей. Це буде сприяти створенню цілої низки організацій різного значіння, які бажають того самого, що і ми.

Ми думаємо, що джерело влади ма: бути одне й що для переведення в життя наказів Центру повинна бути група людей, яка на сто відсотків присвятила себе служенню Великій Ідеї.

Ми думаємо, що люди, які увійшли в вище названу групу, не мають привілеїв, але мають великі обовязки перед Україною і перед Гетьманом, якого вони визнали вже тепер.

Ця група людей — це Союз Гетьманців Держазників.

Союз Гетьманців Дєржавників має своїх членів всібди, де живуть Українці, як в Краю, так і поза межами його.

Між членами Союза має бути най- " тісніший звязок. Звязок цей треба розуміти не лише як життя в купі, чи в постійному листуванні. Звязок цей позинен бути ідейний. Цеж, між іншим, значить в першу чергу безоглядно йти за Гетьманом, бо його слово й його чин у великому й тяжкому Ділі державного Відродження Українського Народу ніколи не розійдуться. Гетьман ні при яких умовах житгя, ніколи не відмозиться від своїх обовязків працювати для осягнения нашої, для нас українців, Великої М ти; при всіх умовах, які б вони тяжкі не були, він буде це робити до кінця свого життя.

По друге: член СГД — повинен все, що він в собі має кращого, — віддавати службі Ідеї. В випадку хитань, хай краща відійде від СГД.

В СГД повиниі залишитися лише люди, що всією дущею вірять в правоту нашої Ідеї й готові активно проводити її в життя й за неї впасти, коли це буде потрібне.

Голозна праця СГД в дану хвилю в тому, щоб обеднати всіх членів в одну, тверду, як криця, групу людей, які знають твердо, чого вони хотять. Нам українцям, знаю, робити це зяжко; вже занадто великі ми індивідуалісти, але памятайте, — немає іншого способу для здійснення нашої Ідеї. Лише дружньою, постійною працею п д одним проводом, де всі думи звернені на працю в користь нашої Ідеї, де ін-

дивідуальні інтереси й амбіції відсупені на задній плян, лиш такою постійною працею можна, в наші чаен, осягнути багато. Головие - це приєднувати чесних і вільних людей до нашого Діла.

Працю треба вести бадьоро, з вірою в успіх. Бо ж наша Ідея, наше Діло так органічно здорові, настільки звязані з нашою історією, що врешті-решт ми свого добємося. Треба лише, щоб були сильні люди, здібні на відважні діла. Коли вони будуть - буде успіх.

Твердо вірю, що так станеться. Все, що тепер робиться - переходове. Наші неуспіхи, правда ве-

ликі, але зовсім немає причин впадати в розпуку.

Навлаки. — хай неуспіхи гартують наші душі. Вірю, що ми з подвовною ен ргією будемо посуватися вигрел в полі нашої діяльности. Воно таче велике, стільки ще праці и вл Вас чекаю.

Працюйте, розбирайтеся в людях фактах, не піддавайтеся думкам,

що ми українці, непридатні до са: В. Естахович, моуправління, що історія наша є історією вічних поразок і невдач. Це невірно. У нас є блискучі, геройські періоди.

Беріть в цьому відношенні приклад з німців: мало таких народів, у яких було б стільки поразок, стільки фізичного і духового ослаблення, стільки сумних моментів! Але, дякуючи життєвій силі, що заложена в кожньому німцеві, Ви бачите, які наслідки дають духова відпорність народа німецького, його енергія й віра в те, що все слабе і кепське минає і що настануть для нього кращі часи,

Отже сьогодні, в річницю заснування Місцевої Організації СГД, мій Вам, членкиням і членам СГД наказ: будьте тісно об'єднані, поширюйте нашу Ідею де можете, з вірою ідіть за мною, терпеливо чекайте і для нас настануть кращі часи. Чи рано, чи пізно, ми своє здобудемо! Успіх залежить від нас самих!

Слава Україні!

М - р Осий Гуйчак

трішки політичного розуму

B chi I ch M Hax Von Kaiserhof zur Re chskanzlei* представлис міністе і Изсиф Гезельс один цікавий момент з боротьби нац. соц. партії, за плилу в гимеччини. Був це час, коли нец соцяпстичний рух зробыв кілька помилок, потерпів кілька невдач і переходив тяжку выутрішню кр зу. В такому моменті зібралися п ковідні на і. соц. державні мужі та р зом вишукували з и мецької, а извіть римської історії приміри анальогічних подібних ситуацій, щоб в них значти в азілку, як поступити в цьому мом н і політичної кріви нац. соц. руху.

Так поступають державні мужі, які знають, що історія є вчите тькою життя. І нам треба частіше заглядати в нашу історію і з наі вчитися політичної мудрости. Особливо важне це тепер в добу історичних рішень. Тому хочемо на цьому місці пригадати один факт з нашого минулого, з якого випливає велика наука для нинішньо о положения.

Думаємо про боротьбу кошового Сірка в татарами. Ясно, боротьба з татарами річ натрютична і похваль- Аде вона була шкідливою тоді, коли гельман П. Дорошенко в союзі в Туреччиною і Кримом воював проти Москви, бо вока в доизала від Дорошенка його союзників. Правда татари дуже докучали Україні, укранівний нарід був на них дуже озлоблений. Ала татари були возогом слабини. З ними могла Украіна сама впо затиля. До боротьби з вочором сил ниць м, з Москвою, Уклана мусіла мази союзники. Під-CTABOB NO HOUTHAND SHEADON €: а двох лих в бирати менше, повирати слабшию ворога проти сильнішого. Знасмо чейже, що перед гр иходом татарів до укгаї ¢-ких KINESIB ROW WITH INCOME I TAK FO Oрили: "Ми бу и ваш ми во югами, але тет р й суть во юги сильниці. Коли ви нам не дасте помочі, то татам побють на:, а потм і вас легко підібіоть". 1 українські киязі эроауміли це та вообили єзино правильну річ. Всі разом обедналися і фіцали з помічю воловцям проти татарів...

Москла - хитра, по ав'ятськи під-*ступна. Вона часто підманювала. дегко чрних укра иців. Так і підманула взна Ср в.

Н вішня уку айлеька історіо-а рія схилялься до думки, що Москва влинске пхнула Сірка на Крим і ви-

користа на так обурения українців проти татар, щоб відвернути увзгу українців від своїх плянів, щоб ослабити позиц ю Гетьмана Дорошенка. Сірко згодом зрозумів свою політику, поєд іа ст з Д рошенком вірно йому служиз. Та вже було запізно.

Такими методами послугувалася Москва супроти України нераз. Згадати лиш 1918-й рік, коли українські незр лі політики зловилися на вудку зручно спрепаро аних Москзою ніби патріотичних га ел і дали ужитися Москві як знарадля до пов:тання проти Гетьма а. Це викликало анархію, ослабило У граїну і помогло большевицькій Москві прибрати Україну до своїх рук.

Такої підступної методи вживає большевицька Москва й тепер. Різними "патріотичними" вигуками хоче вона знову піддурити український народ. Та що вдзлося в 1918 р., не вдасться тепер. Надто добре пізнався вже український нарід на большевицько-московській хитрості. І вже політична мудрість пішла в изс трішки «перед. Ми зизємо вже підставо зу засаду політики: всі сили концентрувати проти головного ворога. Ніхто не послухає злих підш пгв большевиків, а навпаки -буд мо спокійно переносити всі невагодини й грякрості, які несе в йна, звідки й які б вони не були, бо знаємо, що всі сили, вся наша увага мусить буги спрямована на боротьбу, на знащения изйстрашнішого ворога — большевицької Мос-

Щоб це зрозуміти — не треба великої філософії, в старчить мати трішки політичного ро уму. Хтож не може цих правд згозуміти — цей дурень і до політини не пов інен мішагися. Хто ж цлх празд не хоче грозумі и — цей, очезидно, агент большев щької Москви і такого треба знищити.

проф. дмитро дорошенко

(З приводу 60-ліття народин)

Саме тепер, коли на увільненій зпід московсько - жидівського панування українській території розвивається українська національна праця, відчувається потреба огланутись назад в ті часи, коли почав розростатися український національний рух, а в першій мірі оцінити діяльність тих піонерів, що повлали великі заслуги в ділі розбуджування національної свідомости серед українського народу.

В перших рядах цих піонерів стоїть проф. Дмитро Дорошенко, якому у березні ц. р. минуло 60 літ. Народився він 26 березня 1882 р. у Вильні. Рід Дорошенків походить із Чернигівацини.

Вже як студент брав участь в життю української студентської громади та співпрацював із старшим громадянством. Свої статті містив у всіх важніших українських журналах — в київських; "Рада", "Україна", "Нова Громада"; львівськім "Літературно - Науковім Вістинку", в "Хліборобі" братів IIIeметів, в "Полтавщиві", "Ріднім Краю". "Запоріжжі" і т. д. Перебуваючи на педагогічній посаді в Катеринославі, редагував двотижневик "Дніпрові Хви-

В часі світової війни, як уповажений Південно-Західного Комітету Союзу Міст, вів акцію допомоги населению Галичини. Опісля призначено його губернатором Галичини й Буковин», де здобув собі великі симпатії місцевого населення. У 1918 р. за Гетьманщини став міністром закордонних справ Української Держави і гідно репрезентував та вів українську завордонну політику. З відкриттим Державного Українського Університету в Камянці-Подільському проф. Дмитро Дорошенко обняв катедру історії ва цім же університеті. Опісля виїхав закордон і став професором Українського Університету спершу в Відні, відтак у Празі. Викладав теж у чеськім Карловим університеті в Празі і в варшавськім. Нальжав до організаторів Українського Наукового Іституту в Берліні, якого був першим директором. Співпрацював в Українськім Науковім Інституті в Варшаві, а тепер є деканом фільософічного факультету в Празі. Крім того є віддавна членом Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, заступником голови Історично-Фільософічного Товариства у Празі й заступвиком голови Музею Визвольної Боротьби України в Празі. Крім того, як політичний діяч був членом Революційвої Украївської Партії (РУП) і Товариства Українських Поступовців (ТУП), а ва еміграції разом з нок. В чеславом Апиниським, О. Скорописом-Полтуховським і Сергієм Шеметом оснував "Український Союз Хліборобів Державників" (УСХД) та відписав разом з ними відозву "До українських хліборобів" (Відень 1920). У 1940 р. став Головою Організаційної Ради "Української Громади в Німеччині".

Виравді світова війна перервада на укову працю проф. Дм. Дорошенка, але ве на довго. Він дальше працює годовно вад історією. З важніших його творів є: "Підручник української історії для середніх швіл" Відень 1921

і Липськ 1923); З томи "Славянського світу" (Берлін 1922); "Огляд української історіографії" (Ilpara 1923); "Нарис історії України" (Варшава 1932-33 р.); двотомова "Історія Української Держави 1917—18 pp." (Ужгород 1930-32, цілий другий том присвачений історії Української Гетьманської Держави); німецькою мовою Україна й Німеччина" (Линськ 1941). Готові до друку є монографія про Гетьмана Петра Дорошенка, загальний нарис про Україну — нім, мовою і. т. д.

Як історив належить проф. Дмитро Дорошенко разом з покійним Вачеславом Липинським і Степаном Томашівським до державницького папрямку. Небуденною появою був двотомовий "Нарис історії України", в якім дав перегляд спірних питань української історії і перегляд поглядів української та чужих істориків, а в примітках до кожного відділу широку літературу.

Зпід його пера появився ряд статей і споминів про визначних українських діячів як: Певченко, Б. Грінченко, І. Франко, І. Тобилевич, М. Старицький, М. Кропиванцький, П. Куліш. М. Лисенко, І. Шраг, В. Науменко, П. Леонтович, В. Липинський, Е. Чикаленко, і ін. Також видав незвичайно цікаві "Мої спомини про недавиє жипуле 1914-1920" (Львів 1923-23).

Дуже заслужився проф. Дм. Дорошенко ак популяризатор українського імени на чужині. Він помістив планй ряд статей і більших праць в багатьох европейських мовах: німецькій, французький, італійській, англійській, російській, чеській, шведській, польській, білоруській і сербській. В рр. 1937-38 дав ряд викладів у Канаді і в Едмонтові вийшла у двох виданях двотомова велика "Історія України" в англійській MOBI.

Спокійний, лагідний і толєранційний проф. Дм. Дорошенко прекрасно володіє даром слова і має феноменальну память. Разом з нов. проф. Богданом Ленким належить проф. Дм. Дорошенко до найбільш продуктивних робітників українсьього пера.

З приводу 60-ліття народин наша Редакція з цілим Громадянством бажає Високодостойному Пану Професорові багато сил і здоровля, щоб міг дальше працювати для добра українського народу.

Зі спорту

Друга рунда весияних змагань у відбиванці

В неділю 29 березня п. р. закінчидася друга рунда змагань у відбиванці, якої вислід пре ставляєть так: КЛК - - Заграва« (2:1), «Черник» -- »Буй-Тур« (2:0). «Заграва» — «Буй-Тур» (2:0), КЛК -·Червик« (2:0). Вслід за цвм ківцевий вислід за вершенство представляється так: КЛ - пенте місце, заг ав - друге місце, «Чернцк» — третє місце, · ..уй-Тур- — ч тверте місце. Із жінок перш · місце має »Черник«, а КЛК не ставилось.

12-го квітня біг навпростець

Яв донідуємося, Тіловиховна Секція при вОвМ вла-итовує 12 квітвя п. р міський біг в-впростець, у якому траса биу для мужчан виноситиме 3 км., а для жінок 1 км. Силад дружини — двох мужчин і одич жінка, Пунктується по вайменшій кількости точок.

Біги навпростечь за чашу Українськ го Окружного Комітету в Станиславові

19 квітня відбудеться повітовий біг, а 26 кития відбудеться окружняй біг навпростець за чашу Українського Окружного ком тету в Стапиславові. Право до «унктації мають лиш ті дружини, які в пілости прийдуть до мети.

З НАГОДИ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕНИЯ осья Відбориям, Прихильникам і Знайомим найтиріші по да ж ання

3000.100

"УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ" м. САМОВЕРСЬКИЙ

СТАНИСЛАВІВ, ул. Адольфа Гітлєра 19.

Проф. Юзіян Чайковський,

— Христос васкрес! Жристос васкрес! Исмов би знав знайшли Тебе, знайшли тепер, ко иг ил смерть ментия змагалося тверде.

Анобан Христа до нас прийшла, Кили хрестали небуття грізна була уся зелля і розниналося

У неклом дні розналеві, В нановні сперахами начі, чи на хресті — немон у спі спиняли мр, поулили очі,

1 так міколи,
у серці з болем,
ми не любили ще Христа!
В обіймах мук
(Голготи пунь)
оменя паш дух
й слибі уста,

Христос васкрес!
Співайте диесь!
Життя васкресло і весна.
Іде з Христом,
іде з вінком —
несе дари

Roseco dua:

ОЛЬГА ЖОБИЛЯНСЬКА

22 березня 1942 р. вмерла в Чернівцях Ольга Кобилянська, одча
з найближчих і найоригінальніших
українських письменниць. Якби була німецькою, норвезькою або французькою письменницею, мала б
европейську славу, як ось Грація
Делледа, Ундсет, чи Лягерлєф. Її
вагу в нас зрозуміла і відчула такий великан і европейка, як Леся
Українка (в статті про неї з 1910 р.),
не доцінював її з естетично-ідеологічних причин критик-диктатор
Наддніпрянщини в 90-тих роках
і пізніше, Єфремов.

Передусім слід відмітити незвичайну творчу енергію, талант, подивну сумлінність Кобилянської у засвоєнні найвищих здобутків европейської культури. Вона самоучка, щілу "едукацію" покінчила з 4-тою народньою, як Мирний і Карпенко-Карий, теж неабиякі таланти і люди широкої освіти.

Вона засвоїла німецьку мозу так, що писала німецькі новелі. Німецьке письменство в його найважніших корифеях, німецька фільософія індівідуалізму (Ніцше), англійська соціольогія і природознавство (Спенсер, Бокч, Дарзін), скандинавський роман і драма (Якобсен, Лягерлєф, Ібсен)— все те стало тривким надбанням ії багатого, перенятливого духа.

Була небезпека, що ця глибоха

то оригінальна письменниця, модерністка у найкращому розумінні цього слова, буде втрачена для нашого письменства. Вона до 16 року життя цілком не знала рідної мови, писала від 14-го року життя понімецьки. З вдякою мусимо згадати С. Окуневську і Н. Кобринську, що, зазнайомившися з нашою письменницею, зробили з неї українку.

Не здивуємося тепер, що мова готиль Кобилянської не стояли на вершинах артизму. Вона вихозана в Буковині серед німецько-румунського оточення, провела там своє життя (Гура-Гомора, Сучава, Кімполюнг, Чернівці).

Творчість Кобилянської вельми багата. Від 1896 р. (перша повість "Царівна") аж до останніх час в поетка дала нам чимало новель (Збірники: Покора, До світа, Воєнні новелі між 1915—1927 р.) і доволі багато більших повістей (Царівна", "Земля", "Нюба", "В неділю рано зілля копала, "Через кладку", "Апостол Черні"). Жалітись на байдужість громадянства, або на непризнання — поетка не могла. Празда, ії першу новелю редакція галицького часопису відкинула і тим її глибоко вразила. Треба було аж такого розважного публіциста-критика, як Маковей (у 90-тих роках працював у Чернівцях), щоб Кобилянську приєднати знозу до рідного письменства.

Дещо пізніше, коли в нас взяв перевагу напрям модернізму, Кобилянська стає наче його головою, "Молодомузці" видають на її пощану Альманах "За красою". Тільки представник громадської і літерагурної критики на Надніпрянщині С. Єфремов далі ставився з не ігтю до письменниці (в своїй студії "На мертвой точке"). Але Наддніпрянські модерністи били перед нею чолом (Сріблянський в "Українській Хаті").

Наше громадянство читало її твори, але щоб її якслід розуміло й відчувало — того ніяк сказати не можна (особливо її нарисів і новель символічного напряму). Вона й тепер є ще величиною "схваленою" словом, але загалові дуже мало відомою. Багаго води в Дніпрі попливе, заки буде інакше...

А її твори — це не абиякий скарб українського письменства.

Вона дала нам, на думку Дорошкевича, одного з найкращих її знавців, новелю, зразкову своєю будовою. Вона — мистець у нарисі, вияві настрою, в символічно-образовій формі. Вона видатна представниця т. зв. імпресіонізму. Филипович, аналізуючи "В неділю рано зілля копала" показав на прикладах, як умілю і доцільно з мистецького боку приспособлює Кобилян ька цей письменницький метод-стиль для викликання настрою.

Кобилянська вміє — як мало хто другий — викликувати настрої мрійливости, туги за вищим, витонченим ідеально чистим життям на лоні природи, чи в царстві мистецтва. Вона глибокий психольог-письменник. Такі постаті "Зем на, як демонічний Сава, гармонійно-добрячий, щиросердий, простий, але глибоко чулий, моральний із крови й кости Михайло, така Анна, на думку згаданого вже Дорошкевича, найпривабливіший тип жінки в українській літературі, такі багагі естетичними переживаннями геройки "Мелянхолійного вальса", як Ганна й Софія це образи, що п:вно були б окрасою кожної найбагатшої европейської літератури,

Кобилянська безсмертна в нес і обновниця тим. що показала нашему жіноцтву, доволі бідному ідейно й культурно, обмеженому колом примітивної буденщини у 80-90-тих роках, нову жінку, аристократку духа, індивідуалістку, високо освічену, свідому своєї вартости. Така жінка — | особовість невідома в нас / до Кобилянської. Створити такий тип дав ій змогу Ніцше, європейське модерністичне письменство і її власна багата душа. Кобилянська підмітила явище, що честь приносить їй як письменниці — українці. Вона побачила в польських аристократках тільки поверховну позу, а насправжки в них груба, нелюдяна, щовіністична душа. Її жіночий польський тип у "Апостолі Черні", кохана такою вартісною людиною, як Юліян, показується жінкою без чуття, морально мало вартісною. Такого аристократизму наша нисьменниця не хотіла бачити в наших жінок.

Тематика новель Кобилянської багата й різностороння. Дорошкевич бачить у неї оці головні теми а) духовий аристократизм, б) природа, в) псикольогізм, г) селянське життя, д) военне життя (переживання й трагічні події життя українських воїнів і селянства в часі світової війни). Найкращі своєю мистецькою вартістю — це новелі і повісті. де головна тема природа (Битва, Земля, В неділю рано...) і психольогія людини (звісно психольогізм, де з'ясовані і відтворені стани і настрої півсвідомости чогось несхопного, незбагнутого) (Сліпець, Покора, Некультурна). В селянині воєнного часу письменниця покаже геройську силу народньої маси (Лист жовніра, засудженого на смерть). Ця сила коріниться в землі, в творчій праці поколінь. Засуджений на смерть українець-воїн радить жінці у прощальнному листі дбати за корову, грунт, про себе і дитину. Вона й дитина мають продовжувати його власну творчу працю на май-OVTHE.

Кобилянська — велика письменниця. Навіть такі ненависні до нових течій в письменстві критики — матеріялісти, як більшовицькі паратійці, мусіли признати накінець і могутній талант і змінити своє не гативне ставлення до неі (статія Підгайного в журналі з 1940 року) Інше діло, що зроблено це на приказ партії для прогаганди комуні стичного "ентузіястичного ставлення до мистецтва".

Оцих кілька слів на могилу Великої Українки і Великої Письменниці і Великої Людини.

Великдень і початок релігійної драми в Німеччині

Німецький народ називає свято Воскресення Христового "Омета". Слово "Ощети" походить від імени англо-саської богині весни, Омата. Отже Великдень це свято весни, але прім христіянської практики ліїлишило багато в собі поганських лючнів і обичніх старинніх герман. Свято Внепрасення святкують вімці сьогодні дещо відмівно від нас.

В вімпів свято Остери має більш традиційнай характер. Свято це зміняється, Воно принадає часто на першу неділю весии, а саме, по першій веспяній повиі місяця. Найстарші їхні звичаї з часів давянх герман — не роздача і пошувування висанов, які, як вірять діти, еклидають зайчики в великий четвер. Писанки ці є симполом життя (завніше оаначало це також урожайність). Інший явачай, не погоня за здоровани і краеню. Щоби алейти ті два найбільші скарби людини, треба в перший день велимодиях свит зачершнути мочки в ріки води, облити лице і вапитися. Все це мусить відбуватися веред еходом сонци. Тикож запалювання великодинх вогнін — цей звичай зедерг живен і в нас — має в Німуччині символічне авачівня. Вогонь цей має охоровати поли веред гралем, літними бурями і перед всякого рода чарами.

Щедо самих великодивх драматичних штук, так це сцеви з життя, науки і емерти Христа. З життям і смертю Христа дучиться також поветання віменької релігійної драми в середньсвіччі.

Початек самей драми тяжко властиво устійнити. Вже в ґерманських часах релігійні обряди, злучені з танцями і співами, приють в сосі зародок драми. Танці ті представляли боротьбу чотирьох пір року, пр. побіда весни над зимою і ін. Це не є виключене, що ці посанські звичаї мали місце в пізніших вже христіянських святах. Але релігійна середньовічна драма вивозиться з богослужень. Вона мала на меті наочно представи и вірним церковну науку. Час страстей Христових, Різдва, Боже Тіло - не головна тема перших драматичнах творів. Як вказують найстарші памятив — релігійна драма сигає почагком в X століття і розвинулася вона з так званях антифонів, які становили найважнішу часть богослужень великих свит, як Ріадви Христового чи Воскоесения. Всі ті перші драматичні спроби були писані і виголошувані латинською мовою, а назвалися містеріями. Вже від XI століття відбувалися містерії во церквах в музикою і співами. Щоби однак в якийсь спосіб зацік-вити чи розвеселяти вірнах, впроваджувано до драматичних гворів також веселі і комічні сцени, пор. чорт як жартун. Як-же виглядала найстарша форма релігійної

При автифонах ділилися духовні, на дві части: одна часть представляла автелів при гробі Христа, а друга — двох або трьох духовних — представляла жінок, які шукають Христа в день Його воскресен в. На питання автелів сцівом: "Кого шукаєте в гробі?" сціваючи відповідають жінки: "Ісуса з Наларету — Розпятого". Жінки довідалися, що Христос Воскрес, беруть полотно, яким в Великий Четвер обвинули і поховали Хляста, показують не полотно вірним і сцівають "митехіт" — Христос Воскрес!

Та найпростина форма літургічної прами задержа-вен аж до XVIII століття, а страсти Христові можна сьогодиі оглядати в Oberammergau. Були це вистари, які тринали три дні, а число акторів доходило до 300 осіб. В самих початжах відграваль релігійну драму в церкві, пізвіше з браку місця перенесено сцену з церкви на ринок, а вкінці впроваджево вімецьку мову, щобя цям способом більше зацікавити публику. I так вже в 14 і 15 століттю акаврає вімеська релігійна драма Латинську і в барис більше світського характеру-З химлиною впроваджения до релігійвої драми крамаси, який продає оливки жінкам, дальше Пялята і жовпірів, пабирає релігійна лрама світського характеру — зачиные рознаватися світська

PELEH311

Святочна академія в пошану Т. Шевченкові

Заходом УОК, Культурно-Освітинй Реферат У. О. Т. в Станисльвові, відбулясь двя 29 березни ц. р. в свлі Укрыїнського тратру ім. Ів. Франка, Святочна Академін в пошану Тарасові Шевченкові.

Сама програма була гарна й багата, а инопания більшости точок було вповні вдале. Зокрема дуже ц кавий був реферат д-ра Бияжинського, в якому пін порушив щогь неоклепаного, щось пового, де предстейт старинся віделонити генія панталі, а зокрема Шевченківського генія і його відношення до вашого загалу.

Сольоспів паві і. Маланіца був утриманий на високому поземі почувань і хоч думки відносно своєрідного тембру її голосу були б поділечі, то треба признати, що виковання поодинских пісень було пуже культурис.

До найкращих точок програмя, очепидно, треба зачаслитя деклямацію п. Т. Ліськевача, яка направду була віддяна з веливни талантом. Всеж таки варта було 6 декляматорові в деяких нюансах посилити тембр голосу для вииликання ще більшого ефекту.

Виступ мішалого хору «Бояна» під батутою дир. І. Недільського вказав на великий поступ у праці цього хору, та коли б доповысти його потрібними ще мужеськими голосами, тоді цей хор міг би осягнути такий ефект, як хор "Думка" під батутою проф. М. Колесси, що потрапив вивести хор в питомого йому шабльону та навчив уже інтерпретувати пісню, що очевидно підносить

зартість співу.
З черги збірна деклямація поеми Шевченка "Велякий льох" у виконанні п. п. В. Чепиги, Л. Блавацької, І. Ганушевської, при гарно підібраній декорації, дала можливість глядачам застановитись над історичними причинами лиха Украіни, опісля сольо на бандурі, виконане п. С. Ганушевським, було гарячо оплескувана публикою. Може не так голос, як сама гра, що вказує на вміло і гарно опановану техніку гри на бандулі й отвирає для молодого бандуриста немалі

горизонти.
Вкінці бадьорий національний гими закінчив Святочну Академію, яка справді на юнго залишили по собі дуже симпатичне й миле пражіння та буде на будуче вказівкою, ак організувати того рода імпрези.

в. прідун.

. Гостина Львівського Театру в Станиславові

Три дві гоствовав у Станиславові Аввівський Оперний Театр, а саме: в пятниню 27-го, в суботу 28-го і неділю пробрання п. р. станляючи в театрі ім. І. Франка вже 13-ий, 14-ий і 15-ий раз несу на три дії (сім картин) К. Гупала и. в "Тріюмф прокурора Дальського в постановці і нід мистецьким керівництом винначного і заслуженого нашого артиста В. Блавацького, який своєю грою в ролі Дальського створив досконалий-тин большевицького прокурораченіста, що хотів би стерти з лиця вемлі все, що українське, та який мрів проедіную педілемую".

Акція песи розгортаєтьтя живо й реялістично, бо все, що перед нашими одима відбувається, не недавне минуле це картина жорстокого панування большевиків на Україкі, в якій працью українська націоналістична організація У. В. О. що має на меті протиставитись червовій Москві та пілнільною працею підготовити ґрунт від українське на-

Не буду тут общирно вунинятися вад грою поединоких осіб, бо критика на цю тему буля доволі широко опрацьована по інших наших та чужих часовисях, а скажу лиш те, що шідносло самого змісту та кампоэнції неси можна порушити ряд цікавих питань, на які хіба міг би відновісти сам автор, що всеж таки створив дуже цінний і реалістично унятий драматичний твір, бо сам як українецьваддипрявець ман амогу більш докладно

№ Нім видвигнув на тому тлі гурток ідейників, упраїнських націоналістів, що гуртуються в домі лікаря Поліни Бреезавець, якої постать в великим талантом вілтворила В. Левицька. Цю групу

накоштупати того большеницького "раю"

ідейників очолює провідник Сомко, аспірант інституту літератури, постать якого героїчно відтвории Е. Курило.

Глибоко передумана постать Авдеева, начальника іноземного відділу ГПУ... вку в великим вмінням відіграв П. Сорока Дальше треба вгадати про поста Височина, якого постать дуже реалістично сховив артист І. Лісненко, про велику допу переживань Б. Паздрія в ролі Смолярова, викладача української мови, про С. Крижанівського в ролі Кривошеєва, який вміло віддав большевинький тип людини, що стоїть на услугах ГПУ., людини-допощика, явяще таке популярие за большевицького режиму.

Тамири Борисенко, яку відіграла Е. Дичківна, повна гумору і реалістична постать студента увіверситету Білошанки, родя Е. Левицького, дальше, по мистецьки вмальована постать слідчого ГНУ Кацие сьсона — роля О. Яковсіва, оригінальна постать Кориева, слідчого ГПУ — роля В. Кородика.

Повісталі ролі були теж заграні в немалим таланом, а всі разом артисти ноказали високу майстерну гру, яка вказує на те, що Львівський Оперний Теятр росте в гору, що двигається на европейський вівень.

Станиелавівська публика своєю чиезенною участю підчас гостинних виетав та гарачими оплесками надгородила майстерну гру львівських артиетів, аких виступ у песі "Тріюмо прокурора Дальського" був направду тріюмом Львівського Оперного Театру, що під мистецьким керівництвом В. Блавацького знайде певно замітне місце в історії українського театту.

упу В ПРІДУН

великим талан- в історії україно

Як працю€ Уряд Праці

у Львові у великому повітньому будинку при пул. Дверинцького 15 приміщується Урад Праці (Arbeitsamt) — регулятор рянку праці, вмілий виховник суспільности, яку вчить корисно й добре працювати та плекає серед неї почутти вартости робучої сили. Уряд Праві це не тільки установа, яка посередявчить між працедавцем і робітником, але також це установа, яка користустьси уповноважичнаями влади, що має право ваказувати й розпоряджати робучою силою, а запляки пьому має важдаво господарсько й сусильно здачівия. Значівня Уриду Праці і Яого валяв на життя й прапю Галицького дветрикту алже великий. В місиці лютому й у сершій половині березня поавычився великий ваплии тих, що шукають приці, але одночисно й збільшивед попят на робітивків при відбудові, аалізвичому рухові, так що подаж робучы свли був не межини від пониту. Також у місаці лютому абільшився рух робучої сили на 100 в у порівнаниї з місяном січисм. Уряд Праці для успіш-• вої розвижи дуже важної справи безробітуя, яке чосто випливає в неозинвомления пошукуючах праці, розводілик вільні робучі сили для вотреб хлі- форобетва, промисловости Німоччини й овремих парстатів праці в Галичині. Зокрема дуже корисно представляеться справа висилки робічників до Німеччиии, бо кількість бажаючих туди пиїхати вынок да доводі ведика, хоч гониспортиї можливості обмещові. Саме перед кіль-

-ит-сог влигремій од пахіна вмина амон

сячний робітини, а всіма тими, що виізджають да роботу до Німеччини. Уряд Праці всебічно піклується, дбає про вагідну подорож, харч, чистоту аж до вого місця призначення. Крім того Уряд Праці опікується також сімями тих. що виїхали, розподіляючи між них грошеві допомоги, в залежности від того. чи даний робітник виїхав на працю на ріллі чи в промислі. І так сімі рільних робітників одержують постійну грошеву допомогу, а промислових робітників впродовж 8 тижнів.

Основою в розподілі робучої сили на нашому терені є засада — властива людина на властивому місці. Тепер найбільше запотребування є на робітників лісових робіт. будівельних, металевих нарстатів, комунікації, будови доріг і регуляції рік. З браку кваліфікованих сил приділисться до цих робіт і некваліфікованих робітників.

Дуже актуальною справою с так звана "Будівельна Служба" (В odienst , до
вкої поклинують молодь на основі означених річників, що є на оцясках Уряду
Праці і які за вийнятком денких категорій необхідних на місці, відповідно
перешколюється. Таким чином Уряд
Праці дбає, щоб кожна здорова людина
працювали для своєї й загальної кориети. Одначе бувають випадки, що не всі
беаробітні можуть одегжати працю й у
такому випадку вони одержують грошеві допомоги. Але таких на сьогоднішний донь пебагато, що свідчить про те,
що запотребування на робучу силу зо-

крема у Львові доволі велике.

новинки

Заклик посадника міста Големо-

повського до населения міста Ста-

ииславова. Завдяки рішенню Вожда

5 КВІТНЯ 1942 СЬОГОДНІ—
НЕДІЛЯ: ВОСКР. ХР.
ЗАВТРА—
ПОНЕДІЛОК: СВІТЛ. П.
ПІСЛЯЗАВТРА—
ВІВТОРОК: БЛАГОВ.

А. Гітлера та побідоносному походові Німецької Армії звільнено нас минулого року від жидо-комуністичної язви, з так званого "большевицького раю". Побороли ми також найгіршого ворога зиму, що ії лютости та скажевости ніхто з нас не памятає. Настала весна, а з нею нові надії й сподівання, але рівночасно й нові завдання. В першу чергу кожний з нас не тільки повинен, але й мусить доложити всіх зусиль доростаточної перемоги над большевизмом. Це станеться тільки тоді, коли ми всі без вийнятків льояльно, совісно й ревно вивонуватимемо не тільки свої громадянські обовазки, але також усякі зарядження Властей, щоб таким чином бодай у частині віддячитись за визволенвя спід большевицького ярма. Найважвишим нашим завданням є затерти всякі сліди жидо-комуністичного спустощення й знищения на терені міста. Як довго тривала зима, не видно було цієї руїни, тому що все прикривав свіг. Щойно по зникнению снігу воказується пе спустошення на кожнім кроці. Тому в найкоротшому часі мусимо допровадити місто Станиславів до бездоганного стану під кожним оглядом. Це не тільки наша амбіцін, але також обовязов. Щоб не бути голословним, Управа міста Станиславова взяває всіх громадян повести основну працю в таких напрямах: 1. Хідники та вулиці постійно замітати, а сміття скидати все тільки до смінників даної реальности; не вільно залишати сміття на вулицях на купках, а вже під ніякою умовою не можна забивати смітим каналізаційні сточки; 2. Подвіря завжди утрамувата в частоті: 3 Коридори та сходові клітки в будивках мусять бути щодня замітані, а бодай раз у твждень вимиті; 4. 3 огляду на безпеку здоровя мусить бути бездоганна частота в уступових місцях; 5. Ушкоджені ринви, балькони та гзимся будинків треба негайно направити, а самі буданки, якщо вони представляються із вовні неестетично, вибілити веселими красками (міський технічнай відділ подасть у тому напрямі безплатно вказівкв); 6. Ушкоджені паркани, огородження, входові і віздові брами треба негайно направити та помалювати, а якщо паркану немає, огородити дану парцелю (границю визначить технічний відділ управи міста); 7. Всі видві фронтові парцелі й городці засадити цвітами й засіяти травою, або засадити яриною так, щоб ні один клаштик землі не був невикористаний; 8 Парцелі по розібравих домах очистити з румовища й використати як городовинну плому; 9. Не нищити вубличних парків та зеленців; 10. Окрашувати балькони й вікна живими пвігами; 11. Магазинам та варстатам надати естетичний вигляд, вистави урядити зі см. ком, подбати про гарний вигляд написів та шильдів (технічний відділ Міської Управи дасть вказівки в цьому напрямі); 12 На стінах будинків, на парканах та деревах не наліплювати різного рода оголошень; на цю ціль будуть призначені спеціяльні таблиці; 13. Таблички з вумерацією домів не сміють мати старі, знесені вже польські або советські назви. 14 Вивішувані по домах державні й національні прапори муся: ь мати відповідну велачину (найменше 1,5 м. довгі) та виразні й приписані краски. Заклакую всі мистецькі й господарські установи, організації та всіх громадян до співпраці в цьому напрямі й то такої, яка б дала реальний вислід так, щоб на протязі кількох тижнів місто набрало культурного та европейського зигляду. Це все можна легко перевести в діло, тільки треба трішки зрозуміння, доброї волі та охоти. Хто не співпрацює, т й саб тує при відбудові, а тим самим буде відповідно трактований Тому нумо скоріше до ді-

Го Губернаторства. Доповнючи серію поштових марож, видану 26 жовтня 1941 року з портретом Фірера, появилися тепер нові марки, а то: за 50 ґр. темносиня, за 60 ґр. темносиня, за 60 ґр. темносиня, за 1 20 темно-жовта й за 1 60 сталево-синя. Марки виготовила державна друкарня у Відні глабинною друкарською технікою за просклами проф. Дахавера та проф. Льорбера. Вперше продаватимуть іх у дні 7-го квітня, (тп).

Вічний годинник. Один власник маетку в Швеції зробив у 1916 р. годинник, який іде до сьогодні венакручуваний, черпаючи енергію із зміни тисневня повітря. Механізм цього годинника такий досконалий, що й на випадок, який можливий тільки теоретично, — що тиснення повітря через цілий рік не змінялося б, хід годинника не стримався б.

Кавчук з троянд. Шведські часописи праносять вістки про цікаві спробиі які були переведені в південній частив-Шаймії. Річ іде про здобування природнього кавчуку з троянд, на основі досвіду українських метод культури було заведено дослідне плекання особливого роду троянди, званої спбірською "масковою" трояндою, яка має в собі кавчукову річовину, що визначається якнайліншою елястичністю. Виріб того роду кавчуку не є складний, але для практичнії продукції потрібно мати великі поля для культури тих троянд.

Чому замерала Архангельська пристань. Ледоборець, який післали совети до Північного ледового моря, щоб він там проломив лід і увільнив візд до Архангельської пристані, був при недавньому налеті так тяжко ношкоджений, що Совети не могли його вже уживати Ось тому сьогодні Архангельська пристань цілковито відрізана від світу.

Цять хвилин перед бюрком в Уряді Праці. Від 8-12 год. в просторих коридорах на партері й на першому понерсі будинку Уряду Праці (Arbeitsamt) метушня. інтересантами є безробітні, які шукають праці за своїм зваяням. Про це, куди ім слід звернутися, інформують їх авязкі, вичероні написи трьома мовами на дверях кімнат. 6 окремий відділ, куди входить робітникифахівці. На дверях видніють написи: металісти, комунікація, машиністи, палячі, в кімнаті ч. III «риймають' працівників урядів, прилюдних інституцій, господарських підприємств, кас ощадности, убезпеченевих заведень - тут приналежні теж адвокати, потарі і т. п. При так зорганізованій інформації кожний може легко вопасти там, куди йому треба, до відповідного референта, який дасть йому всі пояснення про умовини праці в даній ділянці. Дуже подрібе**нй** поділ на всі можливі роди професій і відповідна кількість урядовців прачивюється до того, що праця йде швидко. Безрс-Оігана, що шукає праці, мусить наперед зголоситися, щоб втягимии його до евіденції. Він одержує відповідно виповнену робочу карту т. зв. А. К. (Arbeitsкаг:е), на якій у 19-ти точках подані всі потрібні інформації. Поруч особистих даних і адреси є там подрібні інформації, що відносяться до образування, професії, родинних умовия. На другій сторові карти, з хвизиною одержання праці, є теж евентуальні дати її зміни 🖠 адресу нової фірми. Цю карту складають у картотеку; коли безробітний одержав працю, карта йде до "мертного" відділу, коли ще ні, то находиться у відділі карт "живих". Спрямування безробітного відбувається шляхом кореспонденції (подвійна карта т. зе. "з відповіддю"). На картці повідомляється працедавця про кваліфікації кандидата, Фірма "потверджує відбір" на другій частия картка "відповідь". Є ще третій запис, а саме на карті, запотребування, яка поміщує фірму працедавця й окреслення роду робітника, якого шукає. На тій карті поміщена теж висота винагороди. На другій стороні цієї карти Уряд Праці нотує, що відсилає до даної фірми працівника, а коли фірма його прийме, віднотовує це також. Ці карти поскладані в зразково удаджених картотеках. Швидко зорієнтуватися в них допомагає спеціяльна картотека, складена за абеткою. Так виглядає процедура евіденції робучих сил Львова, його околиці та довколишніх сі і. Так само працюють станиці Уряду Праці й по інших містах галицького дистрикту. Найважиіше вавдання Уряду Праці — не поборювания безробіття. Він намагається дати людині заробіток і можність прежатку згідно з його знанням, умінням та замилуванням,

До чого прямує техніка? Потреби людини, завжди однакові, а заспокоює їх господарська ініціятива, якій допомагає й пособляє техніка, що завжди придумує найкращі й найскономічніші методи й способи для полагоди цих; потреб. Які дальші можливості розвитку техніки, яка зумовлює поступ, чого від неї можна ше надіятись наприклад у 2000ному реці? Такі чи івші питання насуваються кожному з нас, а пікавий погляд на пю тему висказав недавно на одному поилюдному відчиті професор Мачос у Берліні. По його словам; для збільшення рільної прозукції слід буде використати всі всужитки, які при найкращому застосуванні рільничої техніки стануть незвичайно урожайными по-

Кажуть, що житта - базар.

Вірно! Кожен має свій крам.

Один варобляе на цьому, дру-

Кожен хоче жити і заробити, а щоб

Зокрема сьогодні нотрібно кожному

Про не, здаеться, непотрібно багато

розказувати, бо замість розказувати.

можна погланути у веркалі на себе

і переконатися, чи масш багато чи ма-

Коли ні — мусиш помирати!

ло грошей. Чи маеш за що купити, ча/

Але ти не лякьйся! та хиба дурень

Мудрий чоловік хоче жити, хоче щось

собі справити, адже весна йде... Купець

хоче поширити свій інтерес, придбати

більше товару, підприємець хоче при

номочі відн-відного вкладу розбудувати

свое підприемство, хазв'їн внову придба-

ти якогось порядного ковика чи к ро-

ву, себто поширити свое господарство.

Для цього вшього потрібно грошей.

Отже стоїть важливе питания: як

Не один вад тим аж 9 ї нів години

думяе за канцелярійним столиком та і

Всі вони не знають очевидно шляху

до джерела цього щастя, до джерел

в якому цілими пригорщами можуть

Цви джерелом е

й свые "як той голуб", а інший "мехом

заробити треба свій крам збагатить...

гий докладае.

Аля цього потрібні гроші!

Youy?

багато грешей.

хоче помпрати.

і то багато грошей!

вдебути ці гроші?

поростае"...

чери» ти гроші!

i T. A.

лими. Наше одіння буде зроблене аї штучного воложии, а прирозне волежно буде тільки додитком, який має ушляхотнювати тканину. Кожча людина матиме сый власный дых над головою, а питання це розвиже будівельна техніка таким чином, що фабрика будуть виготовляти готові складові частини домів, а яких кожинй буде міг скласти для своїх потреб мешкальне приміщення, Отоплючанням чи охолодою мешкань і прилюдинх приміщень, а передусім варститів приці, буде займатися виключно міська самоуправа, а це прийме такі форми, ик изприкляд сьогодні загальне й масове постачания мешканців водою. Також засоби комунікації будуть незвичайно уліпшені, а цьому сприятиме передусім окремий тяп літака, який аможе примовісно підчімістися й прямовісно при емлюватися. Щеб усе це вреалізувати, техніка майбутивого буде мусіти придумати такі матеріяли, які будуть мати малий питомий тягар, а велику видержливість.

Центральний Хліберобський Уряд. З химлиною, коля вімецьки влада перейнила під своє правлінни тереви теперішнього ГГ, Існували в ділянці господарки й прохарчувания дуже великі труднощі. Організація запасів була невистачальна, а багато ділинов хліборобетва зваходилось у жидівських руних. Що правда існувала сільсько-господпрська кооперація, але розвиток П був ведостатий. У цих умовинах господарські чинники створюють Центовльний Хлібороб ъкий Уряд (Landwirtschaftliche Zentralstelle), якого завданням є забезпечити виконним способом прохарчування населения ГГ. Головие завдання центрольного Господарського Уряду охопяти все те, що сільське господаретно продукує й постачати хліборобам веобхідні для їх праці засоби. В тій цілі створено на терені ГГ пілу мережу станиць цього уряду. І так Центральний Уряд араміщується в осідку уряду ГГ. кожний дистрикт мас сий уряд обласвий, а кожний повіт — повітовий. У повітах виконнями органами є Повітові Сон-и. Для успішного проведення праці передбачено, що керінник повітового хліборобського уряду є рівночасно ко-місарем хліборобських союзів, їх опікуном і дорадняком. В такій формі і в такій структурі Центральний Хліборобсьяни уряд с в Европі сдиним своєрідним ный ільшим підприємством, другим що до величини після німецького хемічного концерну.

Вітамінові таблетки. Після усціху вітамінової акції з минулого року розпочалася й пього року в Німеччині друга вітаміжова якція Німецького Робі вичего Фронту. В часі трьох анмових міенці», коли пожива на вітаміни найбідвіша, дістають німецькі гірники та інші робітивки, що тажко працюють, перед і післи праці, б-зплатно, по одній порції вітамінових таблетов. Лише в гіранцтві виносили видат«и на цю акцію річно більте як 800:: 00 PM.

Боротьба в пошесинии недугами. В Кринаці під керівництвом президента д-ра Вальтера почазыея наради предетавивків лікарського світу Г. Г. при епівучасті паукових лікарських сил в Німеччини, представників евнітарної влади і урядових лікарів всіх дистриктін. Запданням п'інду обговорити пляни для боротьби и пошескими ведугами в F. F. (vu).

вовідомления

518 (2-5)

Нашим Співробітникам, Праятелям і Читачам із саятами ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

складаємо НАИЩИСИНІ ПОБАЖАННЯ —

Редакція газети "СТАНИСЛАВІВСЬКЕ СЛОВО"

СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ

ДМИТРО і ОЛЬГА ГРЕГОЛИНСЬКІ пересилають зі Святами Во-крессиня нахиширіші побажання членам рідні в Стрільчу, Перемишлі, Красісві, Львові і Дрогобичі.

Родині, Друзям і Знайомим найщиріші побажання Веселих та щасливих Свят із нагоди Христового Воскресения шлять

МИХАЙЛИНА й ІВАН СТАВНИЧІ з донею Орисею-Христею-Мотрею, зятем м-ром Михайлом Савчаком і виучком Ромчиком та Наталка Лукассвичева.

Усім Громадянам села ВИДИНОВА щирі побажання з Воскресенням Христовим испоть:

АННА, МИГОСЛАВ, РОМАН та BOJOJHMHP 3 A B H U b K I.

Своїм Найближчим, в яких пайчастіше буваю, Старим і Новим Друзям по спільному шляху й серию, Тим, що мені в разі потреби допомагають, дальше, Товаришам 1 Тим, що ще про мене не забули та Рідиі

НАЙЩИРИНИ ПОБАЖАННЯ з нагоди Воскрессиня Христового екладає В. ПРІДУН.

3 нагоди Воскресения Христового ВП. П. Дир. СИНЮТІ найщиріші побажання Веселих Свят

заенлають

працівники Друкарні "Поліграфтресту" в Станиславові.

Сердечні поздровлення та побажання Веселих Свят з нагоди Воскре ення Христового своім Співпрацівникам, Знайомим в м. Станиелавові. Рідні в Надвілий та Рідним і Знайомим в Кисві засилає В. МУСЯНОВИЧ.

Важсаю Ве елих Свят усім тим, шо ще не забули за мене

POMAH CMIK

Елижчій і дальшій Рідні, Приятелям і Знайомим складають пагоди Христового В скресения найщиріші побажання веього найкращого

> KPYIHE, ILHHIIKI-HHKHMOPHKH

З нагоди Воскресения Христового побажания Веселих Саят ск адас воім Членам Т-во "ОВЕДНАННЯ ПРАЦІ YEPATHCLKHX PEMICHHEIB* nou YOK в Станиславові.

3 нагоди Воскресения Христового побажения Веселих Свят складає своім Членым Т-во "ОБЕДНАННЯ ПРАЦІ YKPAIHCLKHX KYIIIIIB npu YOK в Станиславові,

З магоди Воскресения Христового найширіші побажання Веселих Свят засилає ВП. П. ГУЛЯКАМ — К.

УКРАЇНСЬКА ВАХКОМАНДА при

На чергу викликає Українську Поліцію.

есния Христового, складаємо на українських полонених 100 зол J-p B. i B. HE, IL 2bCbKI.

Рідним, Друзям і Знайомим з Воскресениям Христовим нирі побажання складають

з Родиндю.

ПТ. Членам і Кліснтам з Воскресениям Христовим щирі побажиння —

> Український Кооперативний Банк коон, з обм. відп. в Стиниславові,

3 нагоди Воскрессиня Христогого найширіші нодажання

менлак И.Т. Блієнтелі

наново відкрита

KD 9 B 6 H P K 9 DODITHA

Михайло Тихонюк

Станиславів, вул. Гославського ч. 9 I. 3 кім.

3 нагоди Воскрессина Грастового есі в Клієвтом. Прихильникам

і Знайочим найтиріші побажання Jack Lak

> фірма "ФАРБОЛЬ" в Станиславові.

Ореткомандантурі в Станиславові складає 700 ЗОЛ. на свячене для

полонених-українців.

Замість желань, з нагоди Воскре-

Inse. 1. CEMSHYSK

Державна Льотерійна Колектура ч. 383 М. КАМЬБИ

в Станиславові при вул. Адольфа Гітлєра ч. 10 (напроти мужеської гімназії, близько кіна "Уранія").

Ось тут можете купити льос, можете вбагатитись, а великі гроппі, які можна тут виграти, розвяжуть не одне важлыве життеве питання

Тому пробуйте щастя в льотерінній грі числами Амбо-терно!

Кожної суботи нові виграні! Піни льосу 0,:0, 1, 2, 3 вет і більше За едного велотого межна виграти 3.600 волотих !!!

ПОВІДОМЛЕННЯ

З двем 15-го квітня здержуємо вясилку часопису "Станиславівське Слово" тим передалатникам і кольпортерам, що не вирівнали належности за м. березень й.р

Шукаю брата Шкоропата Миколуя забраного до війська 21. Х. 1941 р. до Владивостоку. Ласкаві відомості слати на адресу: Шкоропат Петро, сви (е)на Видинів, п. Залуч -Спятин.

Шукаю сина Максимюка Павла, вр штованого НКВД перевеленого до Станиславова та вивезеного 27 червня 1941 р. Ласк ві відомості слати на плресу: Максимюк Семен, Видинів, п Залуче-Спятин.

Уневажнюю загублену дегітимацію 22-го березня в Ставиславові на прізвище Пасербик Болеслав.

ПОВІДОМЛЕННЯ

528 (1 2)

В провідну неділю, дня 12-го квітня ц. р. В дбудуться

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

MIX

УСК "УКРАЇНА" (Львів)

УСК "БУЛ-ТУР" (Станиславів)

Відпонідальний редактор: Дмитро Греголинський.

Виданицино: Українське Виданицине часописів і журналів для Дистрикту Галичина Львів. — Редакція: Стапиславія, вул. Лесі Українки ч. З.1. тел. ч. 16-58. Адміністрація й експедиція: Станиславів, вул. Адольфа Гітлера ч. 19. тел. ч. 15-65.

OPMA "PAPBOJIB"

повідомляє свою П. Т. Клієнтелю, що в перших днях квітня

переносить свое підприсметво на вулицю ГЕТОГО ч. 14 (давня Карпінського)

та дякуючи за теперішнє допіря, і надальне ласкаво поручає свої услуги В. Т. Громадинству.

ЮРІЙ СИНИШИН.

Кооператива "Основа" при вул. I. l'epint's 4 4 sosigomane B II. Hans. що з двем 25-го березия ц. р. відкрила

горсетарський підділ, педеций фахо-BANKS PERMIT (1 2)Дирекиія кооперативи "Основа" приймое ученичь, до пауки на відділах

кра-едува, білизнярсти: і моливрет-а. Хто аван он провесь дь про долю мойого сина Маклика Миколу, ур. в Брині 18 XII. 1941 р. Арештований ВКВЛ в Стависиминові, дин 16. IV. 1941 р. У станиодавінській тюрмі перебував до 22 червна 1941 р. Ласкан відомості слати на апресу Редакції "Станолавівське Слово".

SAFAABHI SEOPH КООПЕРАТИВИ "ЗЛУКА" В ТИСЬМЕНИЦІ

відбудуться 12-го квітня 19/2 р. в приміщенні Українбанку "Ніра" о год 3-ій попол., в таким порядком варад:

- Відкраття Зборів та вибір Посандії.
- 2. Зміна статуту і фірми. 3. Вибір Надзірної Ради.
- 4. інформаційний звіт з ліяльности за
- Закритти Зборів.

519 (3-3)

Голова Надзірної Ради Володимир Ігольний

як не посієщ, ТО НЕ ЗБЕРЕШ

ДОБІРНЕ НАСІННЯ

****

виключно

Фірмі

EBLEH XWINEBCPKNB

Станиславів, вул. Словацьного ч. 2.

тел. 15-32, Конто Кооп. Банку 20-723. 497 (55)

Учив і учениць на добрих услівих прийме на практику "Фото-ЕКА", Ставиславів, вул. А. Гітлера ч. 6. (2-3)